

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuj e dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopenne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 8 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoliijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v petek, dne 30. junija.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrta leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-60 | En mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. več na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrta leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | En mesec . . . „ 1-40

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Zavašnik — redivivus.

Sedanja ljudskošolski zakon, kateremu se imamo zahvaliti za uprav čudovito povzdigo občne omike, je razdril verige, s katerimi je bilo učiteljstvo priklenjeno za cerkev, in je dal šoli tisto samostalnost, ki je za neugodno uspevanje neizogibno potrebna. Ta zakon, morda jedina, vsekako pa največja zasluga, kar si jih je pridobila nemška liberalna stranka za našo državno polovico, je osvobodil šolstvo nenaravnega varuštva in je naredil konec vsak napredek zadržujočim in učiteljstvo ponižujočim razmeram, v sled katerih so bili župniki absolutni gospodarji v šoli in so učitelje nastavliali, premeščali in odstavljali prav po svoji poljubnosti.

Kakor grajski valpti v časih tlake s kmetom, tako je v teh razmerah duhovščina ravnila z učiteljstvom. Kanonik Zavašnik je bil zadnji nosilec starega sistema, in starejše učitelje obide še danes zona, kadar

se spominjajo časov njegovega vladanja v našem šolstvu. Učitelj je bil tedaj v resnici uboga para, katerega so podili in pehali iz kraja v kraj, kakor se je zdelo takratnim gospodarjem v šoli, in kateri se ni mogel tolažiti drugače kakor ruski mužik, ki se z resignacijo vdaja svoji usodi, češ: „Bog visoko, car daleko!“

Zavašnika ni več. Legel je že davno v grob, ali duh njegov še ni umrl, duh njegov straši še vedno po naših šolah in njegov nositelj v deželni školskem svetu je sedaj referent, deželni svetnik Merk. Ta je poklical v zopetno življenje tradicije Zavašnikovega gospodarjenja in kakor kaže slučaj nadučitelja gospoda Rojine v Šmartnem pod Šmarno goro, je začel te tradicije tudi dejansko izvrševati.

Sklenjena premešitev gosp. Rojine iz Šmartna pod Šmarno goro v Št. Vid na Vipavskem ni zgolj osebna zadeva zadetega učitelja, nego je tudi principijalno važna ukrepa in to nas sili, da pišemo zopet o njej. Ta slučaj nam je namreč jasno pokazal, da se je deželni šolski svet postavil v nasprotje z ljudskošolskim zakonom, tako z izrečnimi določbami, kakor z duhom tega zakona. Krenil je na pot, na kateri mu nikdar ne bomo sledili in od katerega ga bomo z vsemi silami skušali odvrčati v interesu šole in učiteljstva. Mi stojimo trdno in nepremično na stališču veljavnega ljudskošolskega zakona, in bomo to stališče znali tudi braniti.

Nadučitelj gospod Rojina je žrtev protizakonitega vplivanja duhovščine na ljudsko šolstvo in mi iskreno obžalujemo, da se je deželni šolski svet takemu vplivanju udal, zlasti ko ni bilo zato prav nobenega uvaževanja vrednega povoda, ko se je s to premeštitvijo ustreglo samo muham in sitnostim dveh župnikov.

Proti nadučitelju Rojini se je bil pritožil šmartinski župnik Trček. Ta je, in to po vsi pravici, v svoji fari splošno neprijetno, sicer pa ga mora deželni šolski svet že davno poznati kot moža, čegar pritožb ni jemati resno, saj je še vsacega učitelja preganjal s pritožbami in mu na

vse načine grenil življenje, kolikor je mogel. Toda gospod Merk je vzlic temu nasvetoval deželni školskemu svetu, naj se Rojina premešči v Št. Vid na Vipavskem in naj se mu da ukor. Da, Merk je nasvetoval, naj se da rečenemu učitelju ukor, ne da bi se bila proti njemu poprej izvršila disciplinarna preiskava, ne da bi se Rojina poprej zaslžal, ne da bi se mu dala priložnost, da se opraviči, nasvetoval je obsojbo, ne da bi se prepričal, če je obdolženec tudi kriv in če je ukor tudi zaslužil; nasvetoval je ukor zgolj na podlagi obdolžitve župnika Trčka, notoričnega nasprotnika šole in učiteljstva sploh, česar bi ne bil storil niti rajni Zavašnik!

Ukor je padel. Deželni šolski svet je ta del Merkovega predloga odklonil, ker je sprevidel njegovo krivičnost, sprejel pa je predlog, da se g. Rojina premešči v Št. Vid na Vipavskem in sprejel ga je, da tako ugodni — drugemu župniku, prav kakor da so želje župnikov merodajne za deželni šolski svet.

V Št. Vidu na Vipavskem je bilo treba nastaviti nadučitelja. Občina sama se je potegovala za učitelja, ki je priznalo izborni šolnik in po Vipavi sploh priljubljen in spoštovan. Toda znani šentvidski rogovilež, župnik Demšar je bil proti njemu. Napel je vse sile, da prepreči imenovanje tega učitelja, ščuval je proti njemu ljudstvo in koval proteste in da bi se temu župniku ne zameril, je deželni šolski svet sklenil, da ne imenuje dotičnega učitelja, kateremu je župnik nasproten, ampak da pošlje v Št. Vid nadučitelja Rojino iz Šmartna.

Postopanje deželnega šolskega sveta je povzročilo naravno razburjenje v vseh šoli prijaznih krogih, saj kaže prav navedeni slučaj, da vladajo v deželni školskem svetu župniki in da je postala župnikova milost ali nemilost odločilna za usodo učiteljev, prav kakor je bila v žalostnih časih Zavašnikovih. Če bo že vsak najmanjši konflikt, ki ga bo imel učitelj z župnikom, veljal kot vzrok, da se učitelj premešči, če bo deželna šolska oblast s takim postopanjem sama podkopavala samostojnost šole in učiteljstva, kam pridemo po tej poti? Kako vse drugače postopa ordinarijat, recimo s kaplani. Ako ima kaplan kak konflikt, pa naj si bo še tako velik, ga škof gotovo ne premešči. Kaj uganjata n. pr. Hauptmann ali Rudolf, katera sta v večnem boju s farani, katera imata neprestano posla s sodišči in sta v dotičnih krajih prouzročila silno sovraštvo, a škof niti ne misli, da ju prestavi. Ako se niti v takih slučajih ne odloči za premešitev, nego rajše trpi permanenten škandal v dotičnih farah, kdo bi mogel misliti, da bi škof ustregel vsaki želji in da bi pri najmanjšem privatnem konfliktu s kako osebo premeštil kaplana.

Prav tako bi moral postopati tudi deželni šolski svet. Premeščati bi smel učitelje le, kadar je to neizogibno potrebno, sicer pa bi morala biti njegova dolžnost ščititi učitelje, ne pa jih radi vsacega najmanjšega privatnega konflikta s kakim župnikom preganjati in premeščati. Mi nikdar ne bomo molče dopustili, da bi deželni šolski svet na tak način postopal z našim učiteljstvom, kakor je to začel sedaj, in storili bomo vse, kar se da potom časopisja in potom deželni zbori storiti, da najnovejšo prakso zadušimo v kali.

To je toliko bolj potrebno, ker se je referent v deželni školskem svetu, vladni svetnik Merk, postavil na jako čudno stališče glede oblasti deželni školskega sveta. Ko je namreč načelnik krajnega šolskega sveta šmartinskega pri g. Merku interveniral o tej zadevi, da bi g. Rojina ostal na sedanjem svojem mestu, tedaj gosp. Merk ni hotel dati nikakega pojasnila, češ, da je deželni šolski svet neodvisen, in da nihče nima pravice, kontrolirati njegovih sklepov.

Ta nazor gosp. Merka je uprav gorostasen. Če bi ta nazor zadobil veljavo, potem bi smela sploh vsa oblastva uganjati kar bi hotela, potem bi jim bilo kratkomalo vse dovoljeno, prebivalstvo pa bi bilo dolžno, se vsem oblastvenim ukrebam brezpogojno pokoriti. Verujemo, da bi bilo to gospodu Merku zelo po volji, ker bi v takih razmerah ne smel nihče devati na kritično rešeto njegovih lastnih ukrepov, o

LISTEK.

Slovenski kolesar v Italiji.

Ker smo mnogo slišali, kako prijetna je vožnja s kolesom po Italiji, smo se namenili tudi mi, da jo vdarimo enkrat čez avstrijsko mejo na Italijansko. Posebno ugoden čas za to se nam je nudil o Binkoštih. V soboto popoldne smo odrinili od tu in vozili naravnost (105 km) do Trbiža. Preteči oblaki so se sicer zbirali in vseh straneh, prišlo je tudi grmeti in celo malo kapljati, a vse to nas ni vstrašilo.

Dospevši ob 5. uri v Trbiž, smo se malo okrepčali in sicer res malo, ker slučajno smo zadeli na tako prijazno natakarico, da nam ni hotela postrčiti z drugim, kakor s četrtinko vina in z žemljo. Kaj je bilo temu vzrok, ne vemo, mislimo pa, da naši slovenski znaki. Ni torej kazalo družega, kakor hitro zopet na kolo in hajd do Pontabve (23 km) po blatni poti. Tu smo zopet počivali.

Sedaj pa je prišel glavni trenotek, to je prehod čez mejo.

Ker so imeli popred člani „Zveze slovenskih kolesarjev“ in člani drugih kolesarskih klubov velike stitnosti, ovire in zapreke pri prehodu čez avstrijsko-italijansko

mejo, dasi so morali vložiti kavicjo 25 do 30 gld. za vsako kolo in pri izvozu istotako velike stitnosti in izgubo časa, predno se jim je vrnil vložek, je izposlovala „Zveza slovenskih kolesarjev“ pri italijanski vladi, da se ji dovoli pravica, da smejo njeni člani čez mejo, ne da vložé kavicjo. Tej prošnji je italijanska vlada ugodila ter odredila, da sme vsakdo, ki se izkaže z zvezino legitimacijo, to je vzprejemnico „Zveze“ in z zvezinim znakom, vstopiti in izstopiti na 25 raznih postajah, ki so navedene v legitimacijah. Sedaj se plača le 37 krajcarjev za vsako kolo.

Vzemimo progo: Ljubljana-Trbiž-Pontebba-Videm (Udine) Palmanova-Trst-Reka!

Koj ko se pride v Pontabvo, treba iti k avstrijskemu uradniku na kolodvor, ki je na desni strani, takoj ob prihodu v kraj, in se zgledati v I nadstropju na levi pri blagajnici. Uradniku se izroči legitimacija, ter se mu pove tudi številka in znamka kolesa. Kadar uradnik potrebno vpiše, plomba se kolo. To je v 5 do 10 minutah gotovo. Tu je plačati 2 krajca. za vsako kolo.

Od tod je pot skozi kraj do mostu, ki deli Pontabvo in Pontebbo. Tam se treba zgledati pri italijanskem uradniku. Predno pa greš čez most, pokaži še avstrijskemu uradniku kar mimogrede, da je kolo še plombirano. Na koncu mostu na levi strani je

italijanski uradnik, ki uraduje v I nadstropju. Temu uradniku pokaži istotako legitimacijo in blagajnikovo potrdilo. Uradnik vpiše ime, priimek in stan kolesarja ter številko legitimacije ter številko in znamko kolesa. Vsaka legitimacija mora imeti vpisno številko.

Tu traja vpisovanje več časa. Ako govoriš italijanski (nemškega ne znajo), odpraviš nekoliko hitreje, drugače traja dobre pol ure. Sicer je pa dovolj, da je pri zapisovanju le en kolesar navzoč. Kadar je vse vpisano, navežejo na kolo še italijansko plombo in sedaj lahko odrineš. Tu plačaš za vsako kolo 35 krajcarjev, katerih pa ne povrnejo.

Potrdila, ki se dobe na Italijanskem, je treba skrbno shraniti, ker jih je treba izročiti pri izstopu.

Pri povratku se pa vrši nasprotno. Najprej se ustavi kolesar pri italijanskem uradniku in mu izroči potrdilo, prejeto pri vstopu. Ta si zabeleži izvoz in odvzame italijansko plombo; potem se gre k avstrijskemu uradniku, ki si tudi zabeleži, zaznamva izvoz in odvzame še avstrijsko plombo. Pri povratku ni treba ničesar plačati in vpisnina se odpravi v nekoliko minutah. Potrdilo, katero se dobi pri povrnitvi, je izročiti predsedniku „Zveze“.

To navodilo smo priobčili radi tega,

da izve vsakdo, kako se vrši potovanje kolesarja v Italijo, osobito pa, da ne bi kdo legitimacij zlorabljal. Dotičnika doleti ostra kazen, poleg tega pa lahko zakrivi, da se vzame vsej „Zvezi“ sedanja ugodnost. Vsak kolesar ravna torej v svojem interesu, če pristopi „Zvezi“ kot člen. K „Zvezi“ more pristopiti vsakdo, če tudi ni člen drugih kolesarskih društev. Členarina znaša le 1 gld. 50 kr. na leto.

Pripomniti pa moramo, da ni mogoče vzeti čez mejo nikakega orožja seboj. Kdor hoče nositi orožje, n. pr. samokres, tudi po Italijanskem, se mora obrniti s prošnjo na policijski komisariat v Vidmu (Udine) vsaj 2 tedna pred nastopom vožnje. Ako gre kdo skrivaj z orožjem na Italijansko in mu orožje zasačijo, plača 50 lir kazni. Na meji izročati orožje italijanskim uradnikom, da ga pošljejo nazaj v Avstrijo, na adresatno ime, tudi ne svetujemo, ker traja nekaj tednov, predno ga odpošljejo, ali se mu pa celo zgodi, da ga mora iti sam iskat, kakor se je to našim sopotovalcu pripetilo. Tudi svetujemo, da si zmenja vsakdo, predno gre preko meje, ali vsaj v Pontebbi nekoliko denarja. Naš goldinar velja približno 2 liri 18 centesimov. Vožnja po Italiji je „imenitna“.

Pot do Trbiža je več ali manj znana; pot gre gor in dol, voziti pa se da

katerih se trdi, da so prav pogostoma vse prej kakor modre. Povedati pa moramo g. Merku, da je ta njegov nazor zastarel, in da v današnjih časih nima nikake veljave. Dandanes stoji vse oblastvene odredbe pod kontrolo prebivalstva, ki izvršuje to kontrolo po svojih zastopnikih, in dandanes je dovoljena kritika vsake oblastvene odredbe, torej tudi dež. šolskega sveta kranjskega. Nazori gosp. Merka o onipotenci dež. šolskega sveta so antikvirani, kakor gosp. Merk sam, ki že davno zasluži, da se ga postavi v kak antikvitetni kabinet. Gosp. Merk in oni drugi gospod pri dež. vladi, ki ima pri našem šolstvu važno besedo, že davno nista več na svojem mestu in kranjskemu šolstvu bi bilo samo na korist, če bi se jima doposlala modra pola.

Slučaj gospoda Rojine je pokazal, da je deželni šolski svet postal ekspozitura ljubljanskega knezoškofjskega ordinarijata, da so župniki začeli nameščati in premeščati učitelje in to nas bode vzpodbujalo, da bomo gospodarstvu dež. šolskega sveta posvečevali podvojeno pozornost in se novi praksi upirali pri vsaki priliki. V to prosimo podpore vseh šolskih prijateljev, zlasti v tem oziru, da nas pravočasno obvesti o vsakem takem poskusu. Tu se gre za obrambo načel, na katerih je zasnovan naš ljudskošolski zakon. Ta načela moramo braniti proti tendencam novih Zavašnikov, in v to potrebujemo vsestranske podpore.

V Rojinovem slučaju se ne čudimo toliko Merkovega in Šumanovega postopanju, kakor postopanju ekselence barona Heina. Dež. predsedniku se mora priznati, da se zanima za gospodarske zadeve v naši deželi, da pazi na vsako malenkost, tukaj pa je na ljubav malenkostni osebi župnika Trčka pustil umoriti mnogo Jepega sadu obetajočo gospodarsko organizacijo. Kmetijska družba je z velikimi težavami dosegla, da se je gosp. Rojina zavzel za čebelarstvo, ki je za ljubljansko okolico velike važnosti. Država je poslala g. Rojino na svoje stroške v razne kraje, da se je vsposobil za čebelarstvo. Gosp. Rojina je duša čebelarskemu društvu in urednik izvrstnega čebelarskega lista. To mora zdaj vse zastpati, društvo brez strokovnega vodstva ne more izhajati, društveno glasilo se mora ustaviti, če gre gospod Rojina v Št. Vid. Vso velevažno, lepo razvijajočo se gospodarsko organizacijo, za katero se je toliko delalo in toliko žrtvovalo, je deželni šolski svet pokončal, samo da ugotovi zahteve dveh popolnoma nepredljivih prepirljivcev — duhovnikov.

Takemu ravnanju se izlepa ne bomo uklonili. Ta slučaj mora priti v deželni zboru na razgovor. Vsaj poslanci narodne stranke imajo dolžnost, gospodu Merku pri merno posvetiti in mu dokazati, da dež. šolski svet ni tako neodvisen, kakor se njemu zdi, da stoji tudi deželni šolski svet pod javno kontrolo, in da je v kranjski deželi še vedno dovolj mož, ki so pripravljeni braniti svobodo šole in učiteljstva ter veljavni ljudskošolski zakon proti vsem in

tudi pred naskoki sodobnih Zavašnikov ter dež. šolskega sveta.

V Ljubljani, 28. junija. Čehi in Poljaki.

Dunajski dopisnik poljskega lista „Czas“ je posetil podnačelnika poljskega kluba, dr. viteza Bilinskega ter ga je vprašal, ali se res krhajo dosedanje dobre razmere med Čehi in Poljaki. Bilinski je dopisnika pooblastil izjaviti, da poljski klub nikakor ne misli zapustiti Čehov ter se združiti z opozicionalci. To bi bilo izdajstvo, radi katerega bi zaničevali Poljake tudi Nemci. Bilinski je bil vedno prepričan, da more samo desnica in vlada, ki se nanjo opira, urediti politične razmere v Avstriji. Dolžnost desnice je odpravljati narodni antagonizem ter doseči redne parlamentarne razmere. Poljaki vplivajo na Čeha, da se doseže na Češkem nekak modus vivendi. Poljski klub ni v nikaki zvezi z brošuro, ki priporoča novo srednjo stranko, nego vztraja zvesto pri sedanjih prijateljskih strankah in pri sedanji vladi. Poljski državni poslanec dr. Roszkowski je objavil v petersburškem „Kraju“ obširno študijo o položaju, v kateri pravi, da morata poljski klub in desnica vztrajati pri sedanji vstavi in politiki. Nemci se še dolgo ne bodo udali, kajti z obstrukcijo so imeli vspeh in hujskajo jih razni agitatorji. Vlada, večina in predsedstvo zbornice naj skrbje za to, da se neha anarhija v parlamentu, in potem se mora doseči mir.

Novi francoski kabinet.

Ministrstvo Waldeck-Rousseau je prestalo prvo nevarnost, in upati je, da se vzdrži sedaj vsaj dotlej, da se razglasi rezultat nove obravnave proti Dreyfusu. Glavni napadi zbornice so se obračali seveda proti vojnemu ministru Gallifetu, kateremu so očitali različni govorniki, da je postopal l. 1870. proti komunardom uprav krvočno. Waldeck-Rousseau je branil Gallifeta s tem, da je novi vojni minister mož železne energije in general, ki zahteva največjo disciplino. Prav takega moža pa zahtevajo sedanje razmere, ko hočejo biti nekateri častniki sodniki politike. Waldeck-Rousseau je zatrjeval opetovano, da hoče novi kabinet z vso energijo braniti institucije republike ter se ukloniti vsem justičnim razsodbam. Ministrstvo bo branilo justico in vojaštvo krivičnih napadov ter ustanovilo zopet mir in red v republiki. Največ je pripomogel novemu kabinetu do zmage govor Brissona.

Nemiri v Španiji.

Španci morajo plačevati velikanske davke. Razne nesreče, zlasti pa zadnja vojna z Ameriko so naložile španskim državljanom uprav neznosna bremena. Budget, katerega je predložila te dni vlada zbornici, izkazuje zopet nove potrebščine. Radi tega so se pripetili v Madridu, Valencii, Saragossi, Murcii in Sevilli nemiri. V Saragossi in Sevilli so metali demonstranti kamenja na javna poslopja. V Saragossi so se pretepali izgredniki z redarji, ki so se morali končno umakniti. Vlada je odredila

sodeč, mora biti ondi za časa velikih dežev jako nevaren, ali celo nemogoč, kajti še sedaj znaša premer nanešenega gramoza po 1½ m. in to gre na stotine metrov na široko, tako da se v nekaterih krajih vidi vse, kakor bi bilo posušeno jezero.

Pri Gemoni se pot zopet nekaj časa dviga, potem pa gre do Vidma (27 km.) enakomerno navzdol, od Vidma proti Palmarnovi pa 20-2 km. in od tod čez Cervignano, do Tržiča je vedno ravna. Od Tržiča čez Devin, Nabrežino do Proseka gre cesta skoro vedno navzgor, le parkrat pade. S Proseka pada ves čas do Trsta (8 km.) Iz Palmacove do Trsta je 69-7 km.

Iz Trsta gre navzgor do Bazovice (11 km.); od tod večinoma po ravnem do Il. Bistrice (28-4 km.); od Il. Bistrice vstaja in pada do Purnani; od tod pa pada enakomerno do Reke. Iz Trsta v Reko je 90 km.

Na Italijanskem so ceste jako široke in v dobrem stanju; ob straneh so ali drevedori ali pa vinogradi. Kolesarjev se vidi tu mnogo in vsa kolesa imajo velike prenose.

Hrana in prenočišče nista draga, nasprotno precej cenena. Le kava je draga. Vino je prav dobro, pitno in po ceni. Priporočljive restavracije za tujce bi bile: V Pontabvi restavracija „pri pošti“; v Chiusaforte „Albergo Pesamosca“ (Pezamoska); v Vidmu „Trattoria Puntigam“, ki je sredi

ondi obsedno stanje, ki se raztegne morda še na druge kraje. Nezadovoljnost naroda, zlasti trgovcev, bi mogli sedaj izrabiti Karlisti, ako bi imeli zadostno denarja in bi bili pripravljeni. Ker pa don Karlos nima novcev, mora pustiti neizrabljeno tudi to lepo priliko.

Chamberlain o Transvaalu.

V Birminghamu je govoril Chamberlain o Transvaalu in o eventualni vojni. Chamberlain je dejal, da je južnoafričanska republika jako pomnožila svoje vojne čete, zato pa je prisiljena Anglija, da tudi poveča svoje garnizije v koloniji Cap in v Natalu. Letni stroški so se pomnožili zategadelj Angliji za 500.000 funtov. Ako bi hoteli sprejeti Transvaalci reforme, katere je predlagal l. 1894. lord Ripon, bi jih ne bil napadel niti Jameson niti bi ne bilo treba sedanje krize. Anglija je skušala prijateljsko vplivati na Krügerja, toda njegovi predlogi so bili le razžalivi in zaničljivi. Britska vlada ne želi vojne, toda odnehala ne bo, kajti pravico hoče doseči vsekakor. Anglija živi sedaj v prevažnem trenutku, ki odloči nov tok zgodovini države in kolonij.

Dopisi.

Z Iga, 25. junija. (Krščanska ljubezen naših klerikalcev v teoriji in praksi.) Ljubezen do bližnjega imajo naši klerikalni poštenjaki vedno, in to tudi brez potrebe na jeziku. Da pa ožigosamo njih ljubezen do bližnjega, kakor je v življenju izvršujejo in dokazujejo, približujemo nastopni slučaj, ki je vreden sovrstnih junakov Zelena in Pfeiferja! Leta 1896. zidali, odnosno popravljali so na pokopališču na Igu po potresu razdejano kapelico, seveda pod vodstvom tamošnjega župnika, g. Jakoba Dolenca. Ta pa — prebrisana glava — ni delavcev sam najemal, temveč je to prepustil tamošnjemu posestniku, nekdanjemu županu in cerkvenemu ključarju I. T. iz Studenca. Leta je torej delavce najemal in med drugimi najel tudi ondotnega grobarja M. C., za dogovorjeno dnevno nagrado 1 gld. 20 kr. Grobar M. C. delal je vsega skupaj 33 dni, ter tako zaslužil 39 gld. 60 kr. Na račun te tirjate prejel je od I. T. le znesek 6 gld., ostanka 33 gld. 60 kr., mu pa nikakor ni hotel I. T. izplačati. Med tem izvedel je posestnik I. T. iz Lanišča, da ima grobar M. C. na mezdi iztirjati od I. T. iz Studenca znesek okolo 16 gld., in sicer je to izvedel od I. T. iz Studenca samega. Ker je pa imel I. T. iz Lanišča pri grobarju M. C. tirjati znesek 34 gld., napravil je na to tirjatev M. C. a pri I. T. iz Studenca sodno prepoved dne 12. avgusta 1896. A cerkveni ključar I. T. — istotako prebrisana glava, kakor njegov chef Jakob Dolenc — podučil je grobarja, da bode od sedaj znanprej denar dobival pri g. župniku samem, tako da on — ključar I. T. — lahko reče, da nima grobar M. C. pri njem na zaslužku ničesar tirjati zato, da revni grobar ne pride ob svoj krvavo pridobljeni zaslužek! In glej! I. T.

mesta. Tu se dobi tudi dobro pivo. V Trstu „Hotel Europa“ in v Reki „Hotel Lloyd“. V vseh teh restavracijah govore natakariji tudi nemško; vendar priporočamo vsakemu kolesarju, da si, če le mogoče, dobi za sopotnika italijansčine veččega kolesarja, kajti kdor zna prašati in povedati nel dolce „si“, izhaja v vsakem oziru boljše. Za slučaj pa, da se jezika nevedčemu kaj pripeti, pride lahko v največjo zadrego.

Blizu avstrijske meje je ljudstvo prijazno, čim bolj se pa pomika kolesar v notranje Italije, tem neprijaznejše je ljudstvo, namreč ljudstvo nižjega sloja. Izognejo se ti ljudje kaj neradi in če ženó živino, se za vozača kar nič ne zmenijo, nasprotno še nagajajo mu. Tako postopa pri nas le kak ohol kmečki fant, tam pa je to v navadi pri starih in mladih. Zato stori vsak najbolje, ako tako početje kar prezre in absolutno nič ne ugovarja, drugače jo more prav pošteno skupiti.

V svrhu orijentiranja glede cest, priporočamo, da si omisli vsakdo karto „Rad-fahrer Karte von Seeger“. Na tej karti so zaznamovane vse glavne ceste, z rudečo črto je označeno padanje oziroma vstajanje cest; tudi daljava krajev v km. je natančno zabeležena od kraja do kraja. Dobé se te karte v večjih knjigarnah in stanejo 60 kr. komad.

Fr. O.

iz Lanišča iz svoje sodne prepovedi ni dobil ni krajcarja, in grobar M. C. pa od ključarja I. T. iz Studenca tudi nič, razun že na račun prejetih 6 gld.; istotako tudi ne od ključarjevega chefa! I. T. se je vedno izgovarjal, češ „župnik je delo vodil“, župnik pa „vsaj te je I. T. najel, on naj te plača, jaz te ne plačam, na kapelici smo se itak za kacic 500 gld. zadolžili“, ter je dal tem celo pismeno izjavo! Ta faktum bil je pa letos že zastarel, drugače bi bil utegnil seznaniti ključarja I. T. iz Studenca z kazenskimi določili zakona z dne 25. maja 1883 drž. zak. šte. 78, ter spraviti marsikake veleinteresantne podrobnosti na dan. Ker se je grobarju M. C. le prebadačo zdelo, vedno čakati na plačilo, ter brezvspešno opominjavati, vložil je tekom t. l. tožbo proti ključarju I. T. iz Studenca za plačilo ostale mezde po 33 gld. 60 kr. V tej pravdi je seveda zmagal. Toženec je po proglasitvi razsodbe slovesno izjavil, da tega dolga ne plača, naj ga le plača delovoditelj Jakob Dolenc, ter zahteval prepis razsodbe, češ, da ga bode pokazal g. župniku, da bodo vedeli koliko imajo plačati! Prepis razsodbe se mu je dostavil, g. župnik so torej vedeli, koliko imajo plačati, plačali pa vendar niso! Ker je pa grobar M. C. nujno denar rabil, poprosil je svojega zastopnika naj mu iztoženo tirjatev izplača, kar se je tudi zgodilo in je M. C. svojemu odvetniku proti I. T. iz Studenca utoženo tirjatev cediral, o čemur se je ključar I. T. obvestil ter ob jednem opominjal, naj to tirjatev do določenega roka plača. To se seveda ni zgodilo. Vsled tega bil je dotični odvetnik primoran, to sedaj svojo tirjatev proti ključarju I. T. iz Studenca uložiti. To se je zgodilo; a vkljub druge sodbje ni bilo plačila tekom postavnih 14 dni. Šele ko sta bili I. T.-u iz Studenca zarubljeni dve kravi in je bil dražbeni narok že razpisan, prišel je neki drugi cerkveni ključar k dotičnemu odvetniku ter plačal tirjatev, izrečno poudarjajoč, da to plača njegov chef Jakob Dolenc. Toda krščansko plačilo — mi pred Bogom in ljudmi zavrnjeni liberalci bi rekli: osveta — ni izostalo. Takoj, ko je ključar I. T. iz Studenca dobil dotično tožbo grobarja M. C. za plačilo 33 gld. 60 kr., zapodil je gospod župnik Dolenc ubozege, starega, a vendar še trdnega grobarja iz službe ter ga s tem pripravil ob kruh. In čujte, ter strmite! Za vsak skoro 6 črevljev globok grob, dobival je grobar M. C. horendno svoto 1 gld! In še ta revni goldinarček mu je župnik v svoji neizmerni krščanski ljubezni snedel. Naj mu tekne! Grobar M. C. pa, ki je prevžitkar, mora sedaj na stara leta suho robo po svetu vlačiti ter prodajati. Komentarja ni treba.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. junija.

— **Osebnosti.** Stavbeni adjunkt g. Vekoslav Majstrovich v Ljubljani imenovan je inženirjem istotam za tehnično službo c. kr. poštne in brzojavne ravnateljstva v Trstu. — Poštni oskrbnik v Opatiji gosp. Josip Chenevière je imenovan višjim poštним oskrbnikom istotam.

— **Novo klerikalno društvo.** Pišejo nam: Gospod urednik! Registrirali ste torej tisočero klerikalno društvo. Porod bil je zategadelj težji, ker nista hotela Susteršič in z njim „Ljudska posojilnica“ pristostvovati in pozneje tudi ne kumovati. No, izposodil si ju je dobro Janez Fvangelist, znani naš rabulist. — Mnenja o tem društvu so različna. Nekaterniki pomilujejo uboge, naše razmere ne poznavaajoče vinogradnike, ki so se zopet jedenkrat pošteno na limanice vsedli nenasitljivo klerikalno bisago „visoko“ držečim hinavskim petijotarjem. Zlasti prevladuje mnenje, da je treba k takemu podjetju kapitala — mnogo kapitala in izbornih veččakov. In ker je posojilnica „nervus rerum“ odrekla, brez le-tega pa nič ni, čuje se od te strani, da je to društvo mrtvorjeno dete. Drugi so zopet nasprotnega mnenja in pravijo: „Kapitala in veččakov imamo dovolj na razpolago. Predsednikom izvolili smo si „znane“ kapitalista, veččakom izbrali pa „lep trifolij“, ki ima bajé prav fenomenalno tehniko v preskuševanju“. Poleg tega pa bo opravljal vsaki izmed trojice tudi še posebno službo. „Radeški konzular“ vodil bo izborna knjige in „uglihal“, česar je bajé zelo vaje, bradati, v kaftan zaviti

➔ Dalje v prilogi. ➔

Erzin sprejel je iz same togote, ker je pred kratkim v pravdi radi namišljene odškodnine 5000 gld. sramotno propadel, v kateri ga je kot čistokrvnega klerikalca — nemško-nacionalen (!) odvetnik zastopal — službo „Kellermeistera“, za katero ima poleg predsednika, ki bo tudi v temi kleti revidiral, posebno sposobnost, valed vedno svetečega „karfunkelja“ in tretji urejeval bo sode, pipe in vehe. Konsumentov tudi ne bo manjkalo. Kravar Peričnik, ki sedaj iz samega dolgega časa razne procesije za zastavo krščansko-socialne zveze spremlja, — je že na potu s celo vojsko žejnih barjanov in barjank, šolarji so seveda na čelu. Trnovčani in Krakovci jemljejo že slovo od „rudeče kosarne“. Vse se namerava „k Bobenčku“ preseliti, kjer bo bajž osrednji vinotoč. Gospodom Maliju, Marovtu in Štefanu se ne bo treba več za neplačano piščo pred sodiščem puliti. Reklo se bo: Z Bogom, Kurjavas, z Bogom, Vodmat, z Bogom, Kamnar, „Johanesbirt“, Čonček, Možina in Teljan. Vse bo vrelo „k Bobenčku“. Ker bo moral vsak k društvu pristopivši vinogradnik poleg vina tudi perutnino preskrbeti, se tudi gostilničarju v najnovejšem „Domu“ ne bo treba bati, da bi vzorni učenci Krekovi od le-tega naučeni socializem praktično uveljavljali, kakor se je to pred kratkim pri njem zgodilo, ko so krščanski socialisti v spodnjih prostorih za „gospode“ v prvem nadstropju namenjeno z mlekom in kuhano kašo pitano puto pohrustali — ne da bi kaj plačali. Tudi Brejko ne bo doživel več, da bi ga kdo zopet kar ob dva „kurja bedra“ spravil. Vse bo šlo „gladko“, seveda po grlu Krekarjeve, kostanj za Kreka & Cons. iz žerjavice pobirajočo krščansko-socialne vojske. To bo življenje! Radovedni smo le, kdaj bodo na ta način vinogradniki k svojemu denarju prišli? Kako pravi že neka narodna pesmica: „Pa ni ne denarja, ne . . .“

— **Schiffersteinova ustanova.** Piše se nam: Kadar ste klerikalno stranko zadeli v srce, bil je modri „Slovenčev“ odgovor: „Na take budalosti ne bomo odgovarjali“ ali pa: „Narodov“ dopisnik ima slamo v glavi“. Tak je bil „stvaren“ odgovor „Slov.“ v zadevi Schiffersteinove ustanove. Pod pretvezo, da hočejo ljudstvu pomagati, ustanavljajo konsumna društva, kjer točijo petijot in prodajajo židovsko blago ter s tem kratijo trgovcem zaslužek. Recimo, da bi res temu ali onemu pomagali za par krajcarjev, zato pa drugje ubogim dijakom jemljejo stotisoče, da napolnijo svoje bisage. Če ste res tako vneti za blagor ljudstva, vrnite onega 1/4 milijona revnim dijakom, da ne bodo stradali. Če ste pošteni, na dan z doslovnim prepisom ustanovnega pisma. Po vaši trditvi ima „Narodov“ dopisnik slamo v glavo; Vi pa lačnim dijakom niti skledice ne privoščite! Vemo, da stori občinski zastop mesta Kranja svojo dolžnost, da se stvar vredi. Upamo pa tudi, da bode naš č. gosp. poslanec to stvar sprožil na pravem mestu. „Slovenskemu Narodu“ pa bomo kranjski meščani vedno hvaležni, ker se je tako moč zato in nesebično potegnil za blagor revne mladine ter ga prosimo še nadaljne krepke podpore. Tisočkrat ljubši so nam „brezverski liberalci“, kakor jih imenuje „Slov.“, kateri se potegujejo za pravico naših ubogih sinov, kakor pa krščansko-katoliški osrečevalci, ki revnim mladeničem jemljejo kruh.

— **Kdor išče — pa najde.** Mladi Štefe, „sotrudnik“ zloglasnega „Dihurja“ in tajnik krščansko-socialne zveze, učakal je danes prav neprijetno presenečenje. Obsojen je bil na teden dni v zapor in ta kazen se mu poostri z dvema postoma. Povod obsodbi je dalo žaljenje časti, katero je Štefe zagrešil pri zadnji procesiji. Takrat je namreč vpričo številne množice napadel neko gospo, katera je svoji jako stari materi rekla, naj nikar še ne poklekne, ker še ni čas, in ker ne bo mogla toliko časa klečati, da pojde procesija mimo. Štefe je dotično gospo grdo opsoval in ji grozil, da jo pusti aretirati, ako se takoj ne odstrani. Pri obravnavi se je opravičeval s tem, da ima kot tajnik krščanske socialne zveze dolžnost in pravico, tako nastopati, kakor je storil, toda sodnik ni bil njegovega mnenja in mu je dal več dni časa, da v samoti premišljuje o svoji zmoti.

— **Klerikalni projekti.** Z Viča se nam piše: Govori se, da napravi „Slovensko vinogradniško društvo“ na Viču pri Bobenčku

svoje skladišče, poleg tega pa specerijsko prodajalno, gostilno — kjer bodo klerikalni kolovodje ob petkih pečene piščance jedli — in pa mesarijo. To bi bil prehud udarec za obrtnike in trgovce občine Vič, ki so tudi začeli boj proti znani katoliški nadutosti na celi liniji. Upamo, da zmagajo, če tudi gosp. župan Mesesnov misli, da je Vencajz polu-Bog. Ali gospod župan se vara! Mi ga samo opozarjamo na bodočo spomlad.

— **Shod slovenskih lesotróžcev,** kateri bo v nedeljo, dne 2. julija, se bo vršil ob 2. uri popoldne v spodnjih prostorih „Nar. doma“.

— **„Bratec“ ali „bravec“?** Gosp. prof. Ilesič je prejel še to-le izjavo: Velečenjeni gospod! Dozdej sem učil, da je treba pisati in govoriti bratec, ter pisati in govoriti poln in ostanem pri tem nazoru. Trst, 27. junija 1899. Z odličnim spoštovanjem K. Glaser.

— **Izlet „Sokola“ na Dobrovo** bode po naznanjenem vsopred jutri (sv. Petra in Pavla praznik) popoldne. „Sokoli“ odkorakajo točno ob 2. uri iz telovadnice, do Viča, kjer se pridruži „čitalnica“. Vse drugo se bode vršilo potem v istem redu, kakor je bilo določeno za minulo nedeljo. Tudi pevsko društvo „Slavec“ je iz posebne prijaznosti do „Sokola“ odložilo svoj nameravani izlet kolesarjev-Slavcev v Logatec in se pridruži. Treba torej samo še to, da nas sv. Peter jutri na svojega godu dan pogleda s prijaznim očesom in nam pokloni lep dan, vse drugo se bode našlo samo ob sebi v veseli družbi. — Preskrbljeno je tudi, da se bodo, za slučaj potrebe, dobili na Dobrovi vozovi za vožnjo nazaj v Ljubljano za take izletnike, ki ne bodo hoteli peš hoditi nazaj. „Sokoli“ pa odkorakajo ob 8. uri.

— **„Slavec“, klub kolesarjev** naznaja svojim p. n. členom, da za jutri nameravani izlet v Logatec odpade ter se členi pevskega in kolesarskega društva pridružijo „Sokolu“ pri jutrišnjemu izletu na Dobrovo. Zbirališče: Kolesarji ob 1/2. uri popoldne v „Narodni kavarni“, kolesarji ob 2. uri popoldne pri tobačni tovarni, kjer jih čaka omnibus. Pridite polnoštevilno.

— **Nedeljski počitek pri deželnih uradih** se vpelje vsled sklepa dež. odbora v kratkem. S tem bo ustrezno stari in opravičeni želji deželnih uradnikov.

— **Pevskega društva „Ljubljane“** izlet v Tacen, kateri je bil že dvakrat naznanjen, pa se vsled slabega vremena ni mogel vršiti, bo jutri, dne 29. t. m. Zbirališče je točno ob 11. uri v društveni sobi „Narodnega doma“, od koder društvo skupno z zastavo odkoraka k vlakom na državni kolodvor. Členi društva se opozarjajo, da se tega izleta polnoštevilno udeleže in sicer v čepicah.

— **Šolski izpiti v šoli „Glasbene Matice“** se bodo vršili letos v društvenih prostorih po sledečem redu: 1. julija popoldne ob 1/4 na 6. glasbena teorija in harmonija, za tem solopetje gojencev koncertnega vodje g. Hubada, na to gosli in klavir gojencev učitelja g. Vedrala. 2. julija popoldne ob 1/4 na 6. klavir in vijolončel gojencev učitelja g. Juneka, na to solopetje in klavir gojencev šolskega vodje g. Gerbiča. 4. julija popoldne ob 1/4 na 6. klavir gojencev učiteljice gđne. Praprotnikove, potem klavir gojencev učiteljice gđne. Razingerjeve in na konec klavir gojencev učitelja g. Procházke. K tem skušnjam uljudno vabi stariše gojencev, društvenike in ljubitelje domače glasbe.

Društveni odbor.

— **Na slovenski c. kr. nižji gimnaziji ljubljanski** (v Beethovnovih ulicah št. 6) se bo vršilo vpisovanje v I. razred v nedeljo dne 9. julija ob 8. do 12. ure dopoldne. Zunanji se vzprejmejo tudi na pismeno zglasilo, ako pošljejo ravnateljstvu (do 9. julija) svoj rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo in 3 gld. 30 kr. vzprejemnine. Vzprejemne izkušnje se prično v soboto dne 15. julija in sicer pismene zjutraj ob devetih, ustne popoldne ob treh.

— **Slovensko trgovsko pevsko društvo** opozarja tem potom gospode pevce, da je prihodnja pevska vaja v petek točno ob polu 9. uri zvečer.

— **Za četrtek, dne 29. t. m., t. j. za jutri,** zvečer se povabljajo členi „Kluba slovenskih biciklistov ljubljana“ na kratek razgovor, kako treba zvečati zanimanje za prvo letošnjo klubovo dirko. Ker se je na-

kopičilo tudi več dela za to dirko, pričakuje se zlasti, da pridejo vsi odborniki. Sestanek se vrši pri „Lloydu“.

— **Iz Spodnje Šiške** se nam piše: Gosp. Fran Gerbič posvetil je v znak posebnega prijateljstva šišenski čitalnici mešani zbor: „Pozdrav spomladi“. Izredno ljubka pesen, kateri je marljivi skladatelj tudi besede zložil, pela se bo prvič pri društveni veselici v korist „Vodnikovemu domu“ dne 6. avgusta.

— **Nov list.** Politično društvo „Sloga“ v Gorici si ustanovi z drugim poluletom svoje posebno glasilo. Novi list se bode imenoval „Gorica“ in bo izhajal po štirikrat na mesec.

— **Čedalje lepše.** V Gorici je c. kr. pripravljavnica za tiste slovenske dečke, kateri hočejo vstopiti v gimnazijo. Dosedanji učitelj na tej šoli, g. Poniž je šel v pokoj, a na njegovo mesto je predlagan okrajni šolski nadzornik v Šmohoru na Koroskem, zaradi neke svoje, ves slovenski narod zasramujoče pesmi znani Moro. Ta mož, ki zna komaj za silo nekoliko koroske slovenščine, naj pripravlja slov. dečke za prestop v gimnazijo. Res, čedalje lepše!

— **Junaška zmaga in žalostna pokora kočevskih turnarčkov.** Iz Kočevja se nam piše: Dne 4. t. m. izleteli so široko-ustni, ozkopleči kočevski turnarčki v Starilog. Pri rujnem vincu v Staremlogu vzklopela je njih — seveda naravna — narodna navdušenost do matere Germanije do viška. Prisegli so mamici Germaniji večno zvestobo, Slovincem pak večno sovraštvo. Pri povratku v Kočevje naleteli so turnarčki v drevoredu proti pošti na tri fante gosp. poštarja Hauffa, ki so dobre volje domov gredé slovensko peli. To seveda bilo je našim pristnim Nemcem — pristnost potrjujejo imena Drenik, Jaklič itd. — vse preveč za njih rahločuteča ušesa. Spomnivši se zaprisege, storjene v Staremlogu, planilo je kaci 14 turnarčkov na te tri slovenske fante. Poškodovali in ranili so te fante in jih zasledovali in preganjali še do njih stanovanja na pošti. Tuzavzel se je g. poštar Hauff sam, kot pameten in trezno misleč Nemec, za svoje uslužbence ter jih obvaroval nadaljnega preganjanja olikanih kočevskih turnarčkov. Radi tega človekoljubnega dejanja nameravajo turnarčki gosp. Hauffa tožiti radi — žaljenja turnarskega društva! Posledica v navdušenosti za mater Germanijo storjenega dejanja pa je bila, da je bilo pet turnarčkov obsojenih v zapor, med prvimi seveda Fric Drenik, trgovski pomočnik pri g. Loyu v Kočevju, ki je po milosti božji dobil 14 dni zapora. Ostalih junakov dobila sta dva po dva, jeden pet dni zapora in jeden 10 gld. globe. Lahko so ponosni Wolf, Schönerer in Pfersche — ti slavni junaki nožev in tintnikov — da imajo toliko vrednih sovrstnikov v Kočevju. Mati Germanija pa naj si sramote zatise svoje oči ter se sramuje taci sinov, ki so napravili v vovodini kočevski tak svetovni tepežni rekord, namreč 15 : 3. Čeravno se je večina teh junakov zlegla pod slovensko lipo, sprejela jih je kot janičarje kočevska mati ob bistri Rinzi v svoje okrilje, in jih bolj neguje, kot svoje, po širokem svetu razkropljene kostanjarje in pomarančarje. Žalostno je pač tu pri nas, da zmernejši gospodje trpé take izzivajoče elemente, ko vender sami uvidevajo, da so dobri tudi slovenski groši, ter da s takim postopanjem škodujejo sebi in svoji trgovini. Priporočamo turnarčkom, naj bodo drugi pot nekoč bolj zmerni, ker sicer utegnejo še kdaj občutiti, da je slovenska pest vražje trda, naj pade tudi na najbolj srboritega turnarčka Drenikovega Friceta, 61 palcev dolžega in 31 1/2 palcev širokega junaka ob kočevski Rinzi.

— **Iz Novega mesta** se nam piše „Dolenjski Sokol“ napravi dne 9. julija t. l., popoldanski izlet v Šent Jernej, kjer bo na vrtu gostilne gospe Jere Majzelj prosta zabava, pri kateri bodo sodelovala: „Dolenjsko pevsko društvo“, „Kostanjeviški pevski zbor“ in svirala kostanjeviška godba. Odhod ob 1. uri z Glavnega trga. Vozove bo preskrbel „Dolenjski Sokol“. Bratje Sokoli se zbirajo ob 1/4.1. uro v narodni čitalnici. Ne zamudimo te prilike in izletimo s Sokolom v prijazni Št. Jernej, kjer se nam nudi prijetna zabava! K mnogobrojni udeležbi vabi odbor „Dolenjskega Sokola“.

— **Dveboj.** Te dni se je vršil mej nekim topničarskim in mej nekim rezerv-

nim častnikom dvo boj na sablje. Reservni častnik je bil lahko ranjen in bo že v nekaterih dneh okreval. Topničarski častnik je bil zadet na nadkomelec in mu je bilo presekanano meso skoro do kosti. Vzrok dvo-boju je bila neka mlada dama.

— **V Šmarji pri Jelšah** je za župana izvoljen g. Franc Ferlinc, za svetovalce pa gg. dr. Josip Georg, Karl Jagodic jun. in Hugon V. Tančič.

— **Slovensko pevsko društvo „Vrankska Vila“** napravi dne 2. t. l. korporativni izlet z zastavo v Žalec in ondu koncert v prid zgradbi Hausenbichlerjeve koče. Vila šteje okrog petdeset izvršujočih členov in se odpelje skupno točno ob 2. uri popoldne z Vranskega. Prijatelji in rodoljubi vabljeni so tem potom k udeležitvi tega izleta najprijazneje.

— **Vojaška godba** svirala bo jutri 29. t. m. ob 1/2.12. uri popoldne v „Zvezdi“.

* **Železniška nesreča v Mürzzuschlagu.** Včeraj ponoči se je zadel iz Gradca došli poštni vlak s strojem tovarnega vlaka v Mürzzuschlagu. Oba stroja sta skočila s tirov, in so bili poškodovani trije vozovi za prtljago. Poštni vlak je imel poldrugo uro zamude. Ranjeni so bili štirje potniki in železničarski delavec. Strah med potniki je bil velikanski.

* **Pisatelj Homann utonil.** Nemški pisatelj Karl Homann je v Haveli pri Potsdamu utonil, vozeč se za zabavo s svojim čolnom. Lani se mu je ustrelila 17letna hči, letos mu je umrla žena v bolnici, sedaj pa je utonil sam.

* **Zrakoplovec Merighi — samomorilec?** Pred par meseci je bil zrakoplovec Merighi s svojim balonom v Ljubljani ter se je na biciklistkem dirkališču dvignil v zrak. V ponedeljek popoldne se je v Gradcu dvignil z novim balonom, katerega je napolnil s plinom. V velikanski višini pa je balon počil ter padal spočetka počasi, končno pa z največjo hitrostjo na tla. Merighi je skočil okoli 15—20 m nad zemljo iz koša ter si pri padcu zlomil desno in si zvil levo nogo. Obležal je nezavesten. Kmetje, ki so delali na polju, so bežali na vse strani in šele slučajno mimo došli zdravnik dr. Sabin je prišel zrakoplovcu na pomoč. Merighi bo okreval. Trdi se, da se je hotel sam ubiti.

* **Brat morilca cesarice tudi morilec.** Brata Lucchenija, morilca naše cesarice, so v Landorfu zaprli ter pripeljali v ječo v Metz, ker je menda na Francoskem in Luksenburškem umoril več ljudi. Tudi ta Luccheni je anarhist.

* **Rast človeških las.** Neki opazovalec je meril, koliko zrastejo človeški lasje v enem dnevu, in prepričal se je, da je rast las v različnih starostih človeka različna. Od 11. do 16. leta zrastejo lasje povprečno v enem mesecu za 12,5 milimetra; od 20. do 24. leta pa 15 milimetrov v mesecu. Človeku 60 let pa zrastejo lasje v mesecu samo za 11 milimetrov. Nadalje je dognal opazovalec, da striženje rast las nikakor ne pospešuje, britje pa da jo celo oslabi. Omeniti je še, da so lasje na glavi in v bradi povsem različni in se ne dajo med seboj primerjati.

* **Vojaške vaje dveh ministrov.** Francoska ministra Baudin in Caillaux bi morala iti letos na 13. dnevo vojaško vajo. Kot poslanca bi se bila lahko med zasedanjem parlamenta oprostila vaje, kot ministra se pa ne moreta, ker nima Francoska nobenega takega zakona. No, bržčas bodeta dotlej, ko jima bode treba na vaje, že zopet navadna poslanca brez portfelja! Sicer pa ju morda vojni minister Gallifet vendar-le oprostí za letos.

* **Tragedija v rodbini.** V Stolnem Belemgradu je poslal te dni železniški delavec Jambor svojo ženo od doma; mej tem pa je umoril svojih pet otrok ter usmrtil tudi samega sebe. Jambor je izvel ta grozni čin v blaznosti.

* **Učenec umoril učitelja.** „Sibirskaja Žizn“ javlja, da je v Permu, v ruskem okraju ob Uralu, 14letni realec Konstantin Podbjelskij pred kratkim zabodel svojega učitelja, drja. Dsintersa. Podbjelskij pravi, da je učitelja zato umoril, ker mu je dal v spričevalo slab red.

* **16 let spi v Parizu** neka Marguerite Beyenval. Zaspala je, ko je bila stara 19 let in od tedaj spi neprenehoma. Hranijo jo njeni sorodniki s tem, da vlivajo vanjo mleko, juho, vino in razne ekstrakte.

Njeni stariši so bili sila nervozni in pijaci udani. Dekle je normalno razvito.

*** Proč s poljubi!** Na Angleškem se je ustanovil klub proti poljubom. Klubu se zdi poljubljanje ne le nezdravo, nego tudi skrajne nemoralno. Klub dovoljuje le ljubimski poljub, prijateljskega in vsakega drugega pa klubovci zaničujejo. Poljubljanje žensk med seboj se zdi klubu lažniv, med moškimi pa smešen. Zlasti pa obsoja klub poljubljanje otrok, ki dobé s poljubi več bolezní.

*** „Smrt podganam!“** kliče Jos. Hirschberger v „Badisches Land. Wochenblatt“ in predlaga, naj se rabi v to svrhu kotran. S tem naj se dobro namažejo luknje in podgane beže na vse strani. To se mora ponavljati večkrat. Poleg tega treba vlivati v luknje vodo, da mladiči potonejo, starejše pa naj polové mački in psi, katere treba imeti pripravljene. Luknje je treba potem zamašiti z ilovico. Ako se tako preganja podgane nekaj dni zapored, se deloma preselijo drugam, deloma pa poginejo.

*** Novost v glasbi.** Iz New-Yorka poročajo, da je nedavno izumil v Chicagu zdravnik Müller avtomatičen damski orkester, katerega osebe so narejene v naravni velikosti ter so prav take kakor žive. „Dame“ se pred vsakim komadom dvignejo ter se poklonijo občinstvu; pri igranju prav tako premikajo roke, prste in glavo, kakor da bi bile žive. Müller je ta orkester sestavil 10 let; vse je jako komplicirano.

*** Američanske izgube na Filipinih.** „Philadelphia Times“ poroča, da so imeli Američani doslej 421 mrtvih, 1175 ranjenec in 3500 na različnih boleznih umrlih. 3000 je še bolnih. Vojna na Filipinih je torej za Američane prav tako nesrečna, kakor je bila vojna Španije na Kubi.

*** Živa zakopana.** Ameriški hrvatski list „Napredak“ poroča: Dne 4. t. m. je bila zakopana v Barriettu, N. J. 18letna Franca Meyer, ki je bolela šest mesecev na neki živčni bolezni. Ko so jo deli na mrtvaški oder, ni bilo njeno lice prav nič bledeje, nego je imelo svojo prejšnjo rdečo barvo. Drugi dan, ko so jo pokopali, je slišal paznik pokopališča neko sumljivo gibanje in zamolklo stokanje. Takoj je začel z dvema pomagačema odkopavati rakev. Dospelši do nje, so našli pokrov malo pri vzdignjen nad dolenjim telesom. Odprli so rakev in našli dekleta ležečega na obrazu. Obлека je bila povsem strgana in okrvavljena. Z nohti si je razpraskala obraz in vse telo ter si izpulila skoraj vse svoje lase. Dekle je bilo še živo, a je takoj umrlo. Ta vest je pač malo vrjetna in je bržčas le zanimiva časnikarska raca.

Književnost.

— „Planinski vestnik“ je prinesel v 6. številu vsebino: Črtice s potovanja hudomušnega Janka. Spisal J. M. — Na Krn. Spisal Fr. Orožen. (Slike: Kobarič, Bolc, Triglav od goriške strani.) — Iz Ljubljane čez Pohorje do Drave in nazaj. Spisala Pavla Borštnerja. — Društvene vesti. — Književnost.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 28. junija. Kardinal Missia, kateri je bil danes sprejet v posebni avdienci pri cesarju, je določil, da bo vodil spreved umrlega kardinala Schönborna.

Dunaj 28. junija. Papežev nuncij Fabiani, katerega je predvčerajšnjim zadela kap, je v veliki nevarnosti. Zdravniki se boje, da pride do katarstrove, ker se mu kri vlija v možgane.

Dunaj 28. junija. Iz Monakovega se poroča, da je tamkaj umrl dolenje-avstrijski deželni poslanec monsg. Knab, kateri je v prejšnjem desetletju igral kot jeden voditelj klerikalne stranke jako veliko vlogo ter je mnogo pripomogel, da je kasneje znagala Luegerjeva stranka.

Dunaj 28. junija. Socialni demokratje so včeraj v Kalksburgu uprizorili veliko demonstracijo proti Luegerju in Strohbachu.

Budimpešta 28. junija. Finančni odsek je odobril pogodbo z banko. V

zbornici se je začela včeraj razprava o obračunavanju užitnine.

Kolonija 28. junija. „Köln. Ztg.“ javlja iz Haga, da vprašanje o razoroženju na mirovni konferenci ne pride več na razpravo in da je to vprašanje smatrati za pokopano.

Bruselj 28. junija. Na dnevnem redu včerajšnje seje parlamenta je bil zopet klerikalni načrt volilne reforme. S to reformo, ki pomeni tolovajski atentat na pravice meščanstva in delavcev, si hočejo klerikalci za vse čase zagotoviti vladu v parlamentu. V včerajšnji seji poslanske zbornice je prišlo do nepopisnih viharov prizorov. Taki prizori se v belgijski zbornici še niso primerili. Povod jim je dalo to, da so klerikalni reditelji utihotali biriče na galerijo. Reditelji so odgovarjali, da prevzamejo vso odgovornost za svoje počenjanje. To je bilo znamenje, da se je začel vihar. Socialist Bournemouthe je začel peti neko delavsko pesem, potem pa so vsi socialistični poslanci z obiskovalci galerije vred trikrat peli maršlezo, kličoč: „Živela republika, živela revolucija, proč s kraljem, smrt klerikalcem!“ Poslanci Van der Welden, Smeets in Bournemouthe so s strastnimi besedami pozivali vojaštvo, naj prestopi v tabor socialistov, in naj porabi svoje orožje proti klerikalcem ter so vladi napovedali boj do zadnje kaplje krvi. Glasovanje o predlogu, naj se debata o volilni reformi začne 5. julija, so socialisti poskušali siloma preprečiti, a se jim ni posrečilo. Predlog je bil sprejet. Koj na to je bilo sklicano vodstvo delavske stranke, ki je sklenilo, da se začne generalni štrajk vseh organiziranih delavcev v celi Belgiji dne 5. julija. Kralj je že pred nekaj dnevi nekako pobegnil iz mesta.

Berolin 28. junija. V Bochumu, Herneju in Schamrocku so se primerili veliki izgrede. Štrajkujoči premogarji so napadali tiste delavce, ki nečejo štrajkati. V Schamrocku so streljali v stanovanja teh delavcev, v Herneju so pa orožnike bombardovali s kamni, vsled česar so orožniki streljali. Več premogarjev je bilo ranjenih.

Rim 28. junija. Obsodba generala Gilette radi vohunstva je tukaj naredila silen utis. Glasilo vojaštva „L'Esercito“ pravi, da je francosko vojno sodišče iz politične strasti in sovraštva proti Italijanom storilo justični umor.

Madrid 28. junija. Revolujsko gibanje radi novih davkov se močno razširja. V Granadi, v Urgosu, v Lodronu in zlasti v Saragossi in v Valenciji so bili veliki izgrede. V Saragossi so se izgrede sinoči ponovili. Vojaštvo je med izgrede streljalo, da jih razžene. Mnogo oseb je bilo ranjenih, jedna oseba ubita. V Valenciji je vlada razglasila obsedno stanje.

London 28. junija. Admiralstvo v Chathanu je dobilo ukaz, mobilizovati 10 bojnih ladij in 32 križark. Mobilizacija mora biti do 11. julija gotova.

Narodno gospodarstvo.

Organizacija lesnih trgovcev in industrialcev.

Spisal I. V-č.

V št. 141. „Slov. Nar.“ priobčil je g. Anton Žnideršič članek: „Nasveti k nameravani lesni zadrugi“, ki je v interesovanih krogih gotovo obudil največje zanimanje in ki sploh zasluži občno pozornost, saj nam g. dopisnik jasno riše skrajno neugoden položaj naših malih lesnih trgovcev in industrialcev nasproti velikim kapitalistom tržaškimi laške, nemške in grške narodnosti, kateri so obogateli malone izključno ob gozdnih produktih slovenskih pokrajin.

Organizacija naše lesne trgovine in industrije je s stališča našega narodnega gospodarstva največjega pomena, saj je les najvažnejši in poleg prašičev in goveda, ter nekoliko sadja tudi skoro jedini naš eksportni produkt. Trgovska hiša združenih slovenskih trgovcev in industrialcev bi bila jedna največjih trgovskih podjetij te vrste v celi monarhiji, ki bi mogla doseči prav izdatne olajšave v manipulaciji in voznih cenah pri železničnem transportu in še več — vsled velike konkurence raznih plovskih družb — pri prekmorskem transportu.

Tako podjetje pa potrebuje že takoj spočetka denarja, in sicer veliko denarja, kajti lesna trgovina ni lokalna, kakor n. pr. ona kake vinske zadruge, katere ves produkt ne zadošča niti za porabo v domovini, ampak malone vsa prekmorska, kjer navadno poteče po več mesecev, predno se roba spravi v denar. Producent pa toliko časa ne more in ne sme čakati, sicer je oviran v daljnem razvijanju svoje trgovine ali produkcije, in dostikrat, ali prav za prav največkrat proda svoje blago rajši dokaj ceneje, samo da se mu kupnina takoj odšteje. Kupovanje za gotov denar pa je še posebno potrebno zaradi tega, da se obudi in ohrani zaupanje in povzdigne veljava družbe.

Dalje je treba računati, da bi družba — seveda samo v slučajih, kadar bi to zahtevale njene koristi in bi se kazal očitiden dobiček — kupovala tudi od nedružabnikov, posebno za takozvano „zabelo“, v popolnitev asortimentov ali pri prevzemanju „komisijonov“, pri katerih se za služi lepega dobička, pa je les treba oddati v določenem, navadno zelo kratkem terminu, v katerem bi ne bilo vedno mogoče dobiti potrebno množino dotičnega sortimenta pri družabnikih. Tudi se včasih nudi prilika kupiti večje stoječe gozdne partije, kar posameznik, ali celo večja skupina tamošnjih producentov ne zmore, pač pa se vsede tam tujec in dela velikanske dobičke, ki romajo iz dežele. Namesto, da bi sami okrepili si svoje narodno bogastvo, pa gledamo, kako nam tujec trga kosove našega mesa in pije našo kri. Omenjamo naj za primeru le usode krasnih gozdov velike ribniške graščine, saj ta žalostni slučaj gotovo pozna vsak slovenski lesni trgovec in ve, da je pri tej kupčiji zaslužila znana trgovska hiša v Trstu na sto in sto tisočev, kateri bi bili lahko ostali doma.

Glavno težišče naše lesne trgovine pa je — Aleksandrija, in čudimo se pomislekom g. dopisnika, ki jih ima proti ustanovitvi skladišča v Aleksandriji in njegovi trditvi, da premalo poznamo svetovno trgovino, ljudi, običaje, da nimamo ljudi, ki bi znali prvič jezike, drugič pa mogli dati garancijo, ki bi se morala zahtevati. Kar se tiče prvega ugovora, omenimo naj, da imamo Slovenci mnogo lesnih trgovcev, ki prav dobro poznajo svetovni trg: omenimo naj za primeru le podjetje in v obče kot izbornega lesnega trgovca, poznanega g. dež. poslanca Frana Modica na Lahovem, kateri že nekaj let direktno in z najboljšim uspehom trži z Aleksandrijo. In taci, lesni trg poznavajočih trgovcev bi lahko še več navedli, osobito po Notranjskem.

Trgovski jezik v Aleksandriji in na drugih južnih trgih je angleščina in laščina, in trgovsko naobrazenih ljudi, ki umejo ne samo te, ampak še tudi druge jezike, nam nikakor ne manjka, kakor si misli g. dopisnik; imamo jih v službah raznih velikih trgovskih hiš. Denarni promet vršil bi se po bančnih nakaznicah, v nejasnih zadevah dajo se dovolj naglo brzojavna navodila in od časa do časa kontrolirati se mora skladišče po enem členu načelstva. Končno stanuje v Aleksandriji dokaj uglednih Slovencev, izmed katerih bi se lahko nastavilo po jednega ali več nadzornikov, ki bi od časa do časa škontrovali skladišče in nadzirali poslovanje.

Aleksandrija je najvažnejši in najzdravejši trg za lesno produkcijo naših dežel, in tega trga se je treba na vsak način polastiti, ako hoče organizacija lesnega trgovanja doseči namen, katerega si postavlja, kajti s Trstom samim bi nam bilo premalo pomagano. Drugi važni kraji so Grška in njeni otoki, pred vsem Kreta. Tam bi sicer ne bilo treba skladišč, pač pa dobrih in zanesljivih agentov, ki bi posredovali promet. Laški trg ni tako soliden, in je treba veliko previdnosti, posebno s Sicilijo in z južno Italijo niže od Neapolja. Vendar je bila v te kraje pred leti prav živahna trgovina s tavoletami in testoni, katere pa sedaj žalibog! vsled konkurence iz Amerike vedno bolj propada. Najžalostneje pa je, da prihaja celo v našo, z lesom bogato založeno Avstrijo južno sadje v zabojih ameriških tavolet in testonov. Pač žalostno je, in za našo vladu značilno, kako umevajo gospodje pri zeleni mizi zastopati koristi avstrijskih državljanov. Tukaj bi bilo storiti prav energične korake, da se za zaboje, ki se uvažajo v našo monarhijo, rabi

izključno samo vidno markirani avstrijski les, kakor to zahtevajo Američani za uvoz v Ameriko. Taka družba pa bi bila v eksportnem trgovstvu mogočen faktor, s katerim bi morala vlada računati in ga podpirati, in beseda te družbe bi imela nekaj več veljave in bi več zalegla, kakor vsi glasovi posameznikov, ki se brez vsake organizacije oglašajo.

Velike važnosti za lesno trgovino v Aleksandriji je izstop Nila v Egiptu in razmere v Sudanu. Kolikor rednejše izstopi Nil in kolikor več sveta poplavi, toliko živahnjejša je lesna kupčija. Istotako pospešuje ali zadržuje lesno trgovino mir ali vojna v Sudanu. Od letine južnega sadja je odvisna večja ali manjša poraba tavolet in testonov. O vseh teh in še mnogih drugih okoliščinah, iz katerih se dá boljše ali slabše kupčija tega ali onega sortimenta sklepati, mora družba redno si oskrbovati poročila in obveščati svoje družabnike, kak sortiment naj v bližnjem času producira, in koliko se ga bode približno rabilo. Vsa roba se deli v točne sortimente, katerim voditeljstvo določa cene po tržaškem trgu, katere naznani vsem družabnikom, kakor tudi vsako premembo teh cen.

Delokrog za tako velikansko podjetje pa ne sme biti preomejen in utesnjen in se mu ne sme takoj iz početka natveziti raznih cokelj, ampak bode naj kolikor mogoče prost in obsežen, kajti le v prostem gibanju in poslovanju se more taka trgovina ojačiti in utrditi. Zategadelj se tudi ne moremo ogreti za tesnosrčni in ozkotirni zadržni sistem, ki služi sicer prav dobro omejenim skupinam posameznih okrajev, občin, župnij, sploh organizacijam lokalnega pomena, nikakor pa ne za veliko svetovno trgovsko podjetje, katero rabi, kakor smo že dejali, denarja, veliko denarja in več prostosti, kakor je nudi združni princip. Po našem mnenju naj se osnujejo lesni trgovci in producenti v prosto podjetje kot „Trgovska družba lesnih trgovcev in producentov kranjskih štajarskih, koroških in primorskih“. Prvotni kapital naj se nabavi potom posojila pri domačih denarnih podjetjih, za katero jamčijo vsi družabniki. Potem pa naj se nabira denar za povračilo tega posojila in za ustanovitev potrebnega prometnega kapitala na ta način, da se odtegne pri vsaki fakturi družabnikom na račun njihovih vlog nekaj odstotkov, recimo 5%.

Kadar bi se tem potom pokrilo posojilo, vrhu tega pa še nabralo toliko gotovine, da bi zadostovala za potrebni obratni fond, naj se z daljnimi prispevki preneha. Če vzamemo za podlago račun g. Žnideršiča, da producira slovenska domovina okroglo trideset tisoč vagonov lesa, in bi se ves ta les stekel v družbina skladišča, znašal bi denarni promet blizu do 15 milijonov goldinarjev, kupnina pa okroglo 7 milijonov, od kojih bi prispevki po 5% že v prvem letu narastli preko tristo tisoč goldinarjev. Toliko glavnice pa se bode po naših nazorih najmanj potrebovalo za uspešno vodstvo tako obsežne trgovine. Sicer pa se bode visokost potrebnega prometnega fonda pokazala šele po poslovanju samem in naj se preneha s prispevki tedaj, kadar se uvidi, da obratna glavnica popolnoma zadošča vsem družbinim zahtevam. Na ta način se bodo deležne uloge med posamezne družabnike popolnoma pravično razdelile, kajti vsak družabnik bode v fond prispeval v razmerju oddanega lesa. Po tem razmerju bo tudi najložje mogoče, pravično razdeliti čisti dobiček med družabnike.

Ko se je tako ustanovilo razmerje med posameznimi družabniki in je prometni fond dosegel ono višočino, ki je potrebna za uspešno in solidno poslovanje, pa naj se podjetje zaradi večje stabilnosti preustroji v delniško družbo z na ime glasečimi se delnicami, katerih vsak družabnik subskribira v tolikem številu, da njih skupna svota doseže visokost njegovih vlog.

Pri ustanovitvi družbe bi moral že vsak družabnik plačati neko svoto na račun svojih vlog, ki bi se pozneje odračunila od njegovih prispevkov v prometni fond. To zadatje pa bi po našem mnenju glede na veliko obsežnost podjetja vendar ne smelo biti prav prenizko, ker končno ni pričakovati, da bode vsak žagar postal družabnik in je celo potrebno, da gre taka,

navadno zelo površno izdelana roba malih žagjarjev skozi roke trgovcev, da jo prej očistijo, sortirajo in pripravijo sposobno za trg. Dvesto goldinarjev, če že ne več, bi prvotna najmanjša vloga pač morala znašati, v načelnitvo pa bi se smeli voliti samo taki člani, ki so vplačali na račun svojih vlog vsaj dvatisoč goldinarjev.

To so naši nazori o organizaciji lesne trgovine, katere naj snovatelj blagovoljno uvažuje, če se jim zde umestni.

Poslano.

Odprto pismo J. Benkoviču,

prefektu v škofjskem konviktu

v Ljubljani.

Dosegel sem, kar sem hotel doseči s svojim odprtim pismom v „Slov. Narodu“, v katerem sem Vas s polnim imenom značil kot tistega, ki je v listku „Slovenca“ št. 137 pisal neresnico. Hotel sem, da svoje polno ime poveste, da ne more biti dvoma o tem, da je katoliški duhovnik Benkovič pisal neresnice v navedenem listu. Odprli ste vizir ter tudi isto neresnico ponovili v listku „Slovenca“ št. 144. Ponovili ste, da sem jaz Pletjerje hotel kupiti, da sem 250tisoč gld. zanje obljubil da mi jih pa g. baronovka Borsch ni hotela prodati, ter da se je to menda — 4. junija t. l. zgodilo.

Veliko veselje ste mi z vsem tem napravili, ker mogoče mi je dokazati, vsakemu, ki le še misli zamore, kake ljudi včasih Bog kot katoliške duhovnike pri svoji mizi redi. Torej J. Benkovič, prefekt, izgojevatelj slovenske mladine in tudi takih, ki postanejo kdaj duhovniki, zdaj se podajte, ko to pismo berete, v skrit kot, da Vas Vaši fantje ne vidijo, to je, če imate kaj srama v sebi!

6. junija t. l. sem se peljal v stvari Cerkovnik in Medle na lastninsko pravdo v Vrhpolje blizu Pletjerjev. Ta pravda ima upravno št. C. 80.99/1. Bilo je to okoli 1. ure popoldne. Obravnavalo se je nekaj ur. Potem sem se jaz peljal naravnost v Št. Jernej, kamor so prišli gg. sodnik, zapisnikar in notar Hudovernik na biciklih. Posebna pot vodi na Vrhpolje in v Pletjerje druga pot iz Šmarji naprej. V Št. Jerneju sem pil v neki krčmi pol litra vina. Gosp. biciklisti so prišli takoj za mano. Srečali smo na potu z Vrhpolja v Št. Jernej v kočiji se vozečo g. baronico Borsch in pleterskega oskrbnika g. Pehareka. Ne jedne besede nismo spregovorili; tiho sem pozdravil. Peljal se je pa tudi po isti poti za g. baronico, g. dekan Fetic-Frankheim, da se ji pokloni. Ko smo v Št. Jerneju odježali, odpeljali smo se domov. 4. junija t. l. sem bil ves dan v Novem mestu in od lanske jeseni ne v Pletjerjih.

To je tedaj dejstvo, iz katerega je tedaj katoliški duhovnik J. Benkovič napravil neresnico, ki je obdelaval o nakupu Pletjerjev po meni v dveh listkih „Slovenca“. Ali ste si Vi izmislili to laž ali tisti, ki Vas je o tej vožnji informiral, to je nerelevantno; soditi po Vašem listku v št. 144. „Slovenca“, je to gotovo blagoslovljen pobožen katoliški duhovnik. Sem res srečen človek! Peljem se kam po opravkih, in vsaj eden pobožen duhovnik me spremlja. Če jezde enkrat s konja padem in se na pol ubijem, imel bom duhovnika blizu, in nebesa so mi tudi gotova. J. Benkovič, vsedli ste se na limanice! „Zdaj ga imam, zdaj ga osmešim, zdaj mu položim suho svojo roko na tilnik“ ste si mislili v Vaši hudi jezi nad menoj.

Slovinci, pobožni Vi klerikalni posvetni Slovenci, odprli sem Vam s tem kuhinjo, v kateri vidite, videti morate, kako kuhajo nekateri naši katoliški duhovniki laži in obrekovanja! Nedolžna vožnja po opravkih zadostuje, da se skuha kaka laž in kako obrekovanje. J. Benkovič — naslov ki Vam pristoji, si po povedanem sami dajte — Vi mi skozi več let očitate vedno isto lastnost, pa vedno tako, da Vas juridično ne morem za lase zgrabiti. Ali Vam more kak pošten bralec „Slovenca“ odslej naprej kaj verjeti? —

I. Benkovič, protež kardinala Missije in družih višjih slov. duhovnikov, prefekt škofjskega konvikta, pokažite to pismo Svojim gojencem in zapustite kraj, kjer se šola mladina in velik odstotek kranjskega nadarjenega naraščaja! —

Midva sva pri kraji! Sem in bom še žurnalstoval, ali, kakor boste v mirnem

položaju sprevideli, Vam ne morem več odgovarjati, dasi boste še dosti listkov o meni spisali. — Vi ste grdo lagali! — I. Benkovič — lagali ste! Pozivljam Vas, da me zaradi žaljenja časti tožite! — Dal sem Vam po svojem odprtem pismu priliko, da se prepričate, če je to res, kar ste mi v št. 137. „Slovenca“ očitali, če Vas je kakor pišete, kak duhovni sobrat zapeljal. Lahko bi se pri g. baronici Borsch, ali g. oskrbniku prepričali o resnici tega, kar pišete. Vi ste to neresnico ponavljali v št. 144; lagali ste! —

Na smeh ste me hoteli postaviti. Imeli ste mene za pisatelja članka „Pletjerje“ v „Slov. Narodu“ in seveda bi bilo to tudi jako nepošteno od človeka, ki obžaluje, da ni šentjernejska občina kupila Pletjerjev in jih je sam hotel kupiti, a jih ni dobil; ali pravični Bog je drugače odredil; dovolil je, da sem Vam, pobožnež, strgal krinko z lica.

I. Benkovič je temu literatu v sutani ime!

Predno se od Vas poslovim, še to. O ranjem proštu Urhu sem le jeden mal dopis pred leti spisal, v katerem sem ga opozarjal na neke politične pridige njegovega kapelana; nikdar drugokrat. Pisali so drugi. I. Benkovič, meni se bo to verjelo! — Prošt Urh nas je v miru puščal. Mož je zdaj v nebesih; njemu je danes vse znano. Znano mu je, da sem le omenjeni majhni dopis o njem preglešil, in znano mu je danes, da se jaz z neresnico in z lažmi ne bojum; zaradi mene bode mirno spal v svojem grobu. —

V Novem mestu, 27. junija 1899.

Dr. Slano m. p.

Bratje Sokoli!



Popoludanski izlet na Dobrovo

bode jutri

v četrtek, 29. t. m.

Odhod iz telovadnice v „Narodnem domu“ ob 2. uri popoldne. — Odhod z Dobrove ob 8. uri zvečer.

K prav obilni udeležbi vabi vse člane in prijatelje „Sokola“ z bratskim: Na zdar!

čaber.

Danes v sredo od 1/2 9.—1/2 10. ure zvečer redovne vaje ter skušnja za ljudske igre.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: „Dolenjski gad“ po vzoru „gorenjskega drenovega gada“ za pesem „od starega kebra“ 20 K. — Gg. slovenski šestostolci v Ljubljani 16 K 40 v. — G. Vendelin Küssel v Radečah pri Zid. mostu 11 K iz nabiralnika, kot preostanek od dobitkov, opozarja druga zabavna društva, naj ne zabije vele-važne družbe. — Skupaj 47 K 40 vin. — Živeli darovalci!

Za Prešernov spomenik: Družba visokih tarokistov „pod valbom“ 4 K 60 v. — Živeli! Za „Narodni dom“ v Ljubljani: G. Etbil Rozman, uradnik banke „Slavije“ v Ljubljani 40 vin. — Živio!

Geneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljenja. Originalna škatlica 1 gld. a. v. Po poštenu povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, ces. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj kot dve škatlici se ne pošlje naravnost. 1 (59—9)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 24. junija: Marija Grile, krojačeva vdova, 79 let, Karlovska cesta št. 7, krvavenje pljuč. — Leopold Černe, poštnega sluga sin, 14 mes. Kladzinske ulice št. 6, spridenje črev.

Dne 25. junija: Gustav Zottlar, posestnikov sin, 6 let, Vodmat 106. ošpica in pljučnica. — Peter Vartolj, umir. župnik, 76 let, Vodmat št. 74, vsled otrpnenja črev. — Ivan Kern, sprevoznikov sin, 3 mesece, Vodmat št. 95, ošpica in pljučnica.

Dne 26. junija: Emilija Lotrič, magacinierjeva hči, 2 1/2 leta, Vožarski pot št. 3, vnetje možganske mreže. — Marija Mervič, odpraviteljeva hči, 16 mes. Gospodske ulice št. 19, pljučnica pri ošpicah. — Vera Bayr, blaginjkova hči, 1 1/2 leta, Florjanske ulice št. 29, škariatica. — Antonija Golobič, delavčeva hči, 13 dni, sv. Petra cesta št. 25, življenska slabost.

V deželni bolnici:

Dne 22. junija: Jožef Stergar, mestni ubožec 53 let, srčna hiba. — Anton Kermel, delavec, 27 let, jetika.

Dne 23. junija: Ivan Vagheka, delavec, 58 let, ubil se je.

Dne 24. junija: Angela Kozjek, delavčeva hči, 2 leti, prisad. — Marija Osmek, dninarica, 64 let, vsled raka.

V otroški bolnici:

Dne 24. junija: Franca Mehle, mesarjeva hči, 2 1/2 leta, jetika.

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali eksekutivne dražbe:

Zemljišče vlož. št. 101, kat. obč. Dobrave, cenjeno 333 gld., dne 30. junija v Metliki.

Posedstvo vlož. št. 11, kat. obč. Strane, cenjeno 2941 gld. in 104 gld., dne 1. julija v Senožečah.

Zemljišče vlož. št. 159, kat. obč. Zigmario, cenjeno 25 gld., in zemljišče vlož. št. 270, kat. obč. Zigmario, cenjeno 35 gld., oba dne 1. julija v Ribnici.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. Srednji tlačni tlak 736.0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
27.	9. zvečer	736.9	17.6 sl. jz.ahod del. obl.č.			0.0 mm
28.	7. jutraj	737.8	16.4 sl. zahod. skoro jas.			0.0 mm
	2. popol.	737.0	23.7 sr. vszv.	jasno		

Srednja večerajšnja temperatura 17.3°, normale: 18.9°.

Dunajska borza

dne 28. junija 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100 gld. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100 „ 20 „
Avstrijska zlata renta.	119 „ 65 „
Avstrijska krona renta 4%.	100 „ 25 „
Ogerska zlata renta 4%.	119 „ 30 „
Ogerska krona renta 4%.	96 „ 45 „
Avstro-ogerske bančne delnice.	907 „ 25 „
Kreditne delnice.	372 „ 25 „
London vista.	120 „ 52 1/2 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58 „ 95 „
20 mark.	11 „ 78 „
20 frankov.	9 „ 56 „
Italijanski bankovci.	44 „ 62 1/2 „
C. kr. cekini.	5 „ 67 „

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.



Potrtega srea naznanjamo žalostno vest, da je naš ljubljani oče, brat in tast gospod

Andrej Vidmar

danes 27. junija ob 2. uri popoldne po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti vdan v voljo božjo v 75. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v četrtek, dne 29. junija 1. 1899. ob 5 uri popoldne v Begunjah pri Cerknici.

Premilega ranjega priporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem v blag spomin.

Begunje pri Cerknici, 27. junija.

Ivan Vidmar, c. kr. poštni blaginik. Anton Vidmar, posestnik, Fran Vidmar, c. kr. poštni komisar, sinovi. — Marija Bonač, roj. Vidmar, Josipina Vidmar, Helena Prezelj roj. Vidmar, hčere. — Neža Petrič roj. Vidmar, Helena Stritof roj. Vidmar, sestre. — Anton Bonač, poštar in trgovec, Ivan Prezelj, c. kr. stražmešter v p. tasta. — Franja Vidmar roj. Trpinč, Marija Vidmar roj. Lovko, snahi. (1162)

Mesto vsacega družega naznanila.

Cos. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isil, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linca, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linca, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zeli ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linca, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — Proga v Novo mesto in v Koberve. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. jutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Isila, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. jutraj osonni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta-Krope. — Proga iz Novoga mesta in Koberve. Osonni vlaki: Ob 8. uri 31 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1)

Dve mesečni sobi

za 3 gospode s hrano se oddasti s 1. julijem.

Več se izve pri Jak. Zalazniku, na Starem trgu. (1138—5)

Izurjene

(1187—1)

šivilje

sprejmejo se takoj za trajno delo Francovo nabrežje, I. nadstropje.

2 jazbečarja

stara po 3 mesece, se prodasta po 5 gld. (1194)

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Usnjarija

s patentom, z vso potrebno opravo, stanovanjem in vrtom v Kamniku na Kranjskem, se takoj v najem odda, po dogovoru tudi prod. — Več se izve pri trgovcu Alojziju Cerarju istotam. (1122—3)

Posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 (1190)

išče nujno: Nekaj natakarc na račun, jako dober zaslužek; blagajničarico v neke toplice; gospodinjko k posamični osebi; nekaj grajskih in gostilniških kuharic itd. Službe za pridne posle so vedno na izber. Več se izve istotam.

Jutri, v četrtek, 29. junija

sv. Petra in Pavla dan

bode

v Švicariji

če ne bode deževalo

veliki

vojaški koncert.

Začetek ob 3. uri. Konec ob 11. uri.

Vstopnina 20 kr.

Z velespoštovanjem

(1195) Ivan Eder.

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in rafinerija v Savskem Marofu na Hrvaškem

priporoča svoje

obče znane, najboljše in mnogokrat odlikovane

droži

(Bäckerhefe).

Glavno zalogo za Ljubljano in deželo imata

Peter Strel, vinski trgovec

Ljubljana, na Mestnem trgu št. 3, in

Karol Laiblin 1731-34)

v Vegovih ulicah št. 8.

Hamburg-Newyork.

Prevažanje oseb

z brzimi parniki na dva vijaka in rednimi poslovnimi parniki na dva vijaka,

[dalje prevažanje oseb]

v vse kraje Zedinjenih držav Severne Amerike Canado, Brazilijo, Argentinijo, Afriko itd.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

F. W. Graupenstein, Lipsko

glavni zastopnik (446—10)



Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Farlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preskušene. — Ilustre (114) vami enaki sestan. (26)

Za penzionista!

Čedno stanovanje s tremi malimi sobami, eventualno cela hiša, z velikim vrtom, krasnim razgledom, v bližini gozda, 1/4 ure oddaljeno od mesta, se dá takoj v najem. — Oglasila se prosi pod „Stanovanja poste restante Novomesto“. (1163-3)

Sprejme se spreten knjigovodja

pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe naj se pošljejo pod „knjigovodja“ na upravnistvo „Slov. Naroda“. (1191-1)

Jakob Vattovaz

št. 112 v Kopru pri Trstu
ponuja

istrijska bela vina

od 14 gl. naprej in rudeča (črna) vina od 13 gl. 50 kr. naprej; refoško in muškatelc, sladak, po 40 kr. liter. (1169-2)

Do 1. junija in od 1. septembra stanovanjske tarife za 25% znižane.

Zdravišče

Krapinske Toplice

na Hrvatskem

od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, so odprte od 1. aprila do konca oktobra. 30° do 35° R. gorke akrototerme, ki eminentno uplijevajo proti protinu, mišični in členski revmi, in njih posledičnim boleznim, pri iskl. nevrogiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightijevi bolezni, otrpenju, kroničnem materničnem vnetju, eksudatu peritritinalnih vezin. Velike bazinske, polne, separatne kopeli, kopeli v mramornatih banjah in tušne kopeli, izvrstno urejene potilnice (sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. Udobna stanovanja, dobre in ne drage gostilne; stalna topla godba. Obširni senčni sprehodi itd. Od 1. maja vozijo slednji dan omnibusi v Zabok in Polčane. Kopališki zdravnik dr. Ed. Mal. — Brošure se daje v vseh knjigarnah. Prospekte in poročila pošilja (755-12) kopališko ravnateljstvo.

Poštna in brzojavna opraviljica

s prakso ter večja v vseh poštno-brzojavnih strokah, znajo slovensko in nemško v govoru in pisavi, se sprejme takoj pod dobrimi pogoji pri večjem poštno-brzojavnem uradu na Slovenskem. Ponudbe in oglasi na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod šifro „Slovenka“. (1172-2)

Glasbila

violine
citre
kitare
trobila



iz pločevine
in lesa

priporočata (934-7)

Adolf Stowasser in sin v Gradcu.

Najboljša kakovost. — Nizke cene.
Nov cenik prosto in brezplačno.

Oproštaj!

Prigodom našega nenadnega odhoda užeč kličemo svim našim prijateljem i znančima, od kojih se nismo mogli osobno oprostiti srdačan

Z ROGOM!

Josip i Marija Heppnik.

(1186)

C. Karinger v Ljubljani

ima na prodaj

krogle za kegljanje

iz brezhibnega Lignum-sanctum lesa v vseh velikostih, kakor tudi

kroglice za balincanje in keglje

iz bukovega lesa (1106-2)

za navadne in za ruske igralne partije, vse po najnižjih cenah.

Parna cirkularna žaga

6 konjskih močij, sistem Hallovay, tudi za mlin porabliva in v dobrem stanju, se zaradi preselitve preda za samo 1500 gl. v Reki. (1176-2)

Informacije upravnistvu „Slov. Nar.“.

Št. 16039.

(1182-1)

Prodajalnica v najem.

Od 1. novembra 1899 naprej oddaja se v poslopi meščanske imovine v Ljubljani na voglu Lingarjevih ulic in Pogačarjevega trga

prodajalnica v najem.

Pojasnila daje in ponudbe vsprejema mestni komisariat ob navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 21. junija 1899.

Moka

iz mlina

Vinkota Majdičav Kranji

oddaja se po

en gros cenah v plombaranih vrečah po 10 in 25 kil v prodajalni

Maksa Domicelja v Ljubljani

na Rimske cesti

vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinске.

Moka oddaja se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil. (459-18)

Opozarja se, da priznava izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Koroški

rimski vrelec



najfinejša planinska kisa voda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. 26

Zaloga v Ljubljani: M. E. Supan in P. Lasevnik, v Kranju: Fr. Dolenz, v Radovljici: Oton Homan, v Mojstrani: J. Kozjek, v Trzinu: Fr. Reitharek.

Moderce

izvrstne fačone,

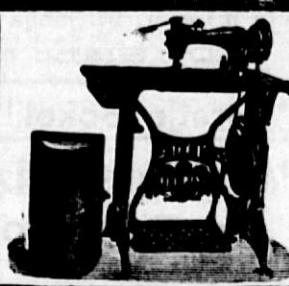
najboljši izdelek

priporočata 26

Alojzi Persch

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Najnižje cene.



Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev

in velocipedov.



Ceniki zastoj in franke.

Zahvala in priporočilo.

Podpisana MARIJA ČOP, posestnica v Žerovnici in v Mostah zavarovana sem za slučaj požara pri banki „SLAVIJI“.

Na binkoštni ponedeljek letos pogorela je moja tovarna za sukno v Mostah, ter bi bila imela jaz ogromno škodo, da nisem bila zavarovana pri banki „Slaviji“, katera je takoj dala ceniti škodo ter mi je odškodnino dobro in točno izplačala, za kar ji izrekam javno zahvalo.

Podpisanci pa prav toplo priporočamo vsem posestnikom domačo solidno banko „Slavijo“ v zavarovanje.

Žerovnica, dne 26. junija 1899.

(1193)

Marija Čop.

Ant. Kržišnik, župan.

J. Čop, odbornik.

Tovarniška cena!

Pozornost,



kolesarji!

Obče znana, jako trpežna

kolesa Styria Special „ljudsko kolo“

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako znižanih tovarniških cenah pri

Franu Čudnu v Ljubljani

s čemur je slav. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti

Styria Special.

(973-8)

Zastopnik tvrdke: Josip Polak.

Tovarniška cena!

Zobozdravnik.
Vsega zdravljenja
DR. RADO FRLAN
ordinuje v škofji Loki tekom počitnic od 1. julija do 15. oktobra ob četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah od 8.—12. ure, ob ostalih dnevih pa v Poljanah.
Revni brezplačno. (1170-2)

Štev. 7108.

Razpis.

(1177-2)

Podpisani deželni odbor razpisuje

službe okrožnih zdravnikov

v sledečih zdravstvenih okrožjih:

- | | | |
|-------------------|---------------|---------|
| 1.) Cerknica | z letno plačo | 700 gl. |
| 2.) Kočevska Reka | „ „ „ | 800 „ |
| 3.) Železniki | „ „ „ | 800 „ |
| 4.) Zuzemberk | „ „ „ | 700 „ |

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisane deželnemu odboru do 15. julija t. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo pa se bo le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 20. junija 1899.

Pod Trančo št. 2.
27 Veliko zalogo
klobukov
priporočata
J. Soklič.
Pod Trančo št. 2.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati. 27

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporočata za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postroba točna. — Cene niske.

Ign. Fasching-a vdove
27 ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)
priporočata svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpriprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po cenl. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Avgust Repič
sodar
Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
v Trnovem
se priporočata sl. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupeje in prodaja staro vinsko posodo. 27

Fran Detter
LJUBLJANA, Stari trg št. 1.
Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vso njih izbornost ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga
27 črne in barvastega za cele obleke in bluze, priporočata
Alojzij Persch
Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Prav dobro logaško

apno

100 kil po 72 kr. ima na prodaj
France Srebrnec.

Več se izve pri Josipu Kaduncu,
Gradišče št. 3. (1175-2)

**V novi hiši odda se
več stanovanj**

z 2 sobama z mesecem avgustom. Istotam
se odda

prodajalnica

za mesarja in

gostilna v najem

ali na račun vse skupaj ali vsaka zase,

pekarija

s svojo prostorno prodajalnico, kjer se poleg
kruha prodajajo lahko še drugi predmeti.

Kje? pove upravništvo „Slovenskega
Naroda“. (1184-1)

**Staroslavno žvepleno kopališče
na Hrvatskem**

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb - Čakovce).

Železniška postaja — pošta in brzojav.

Analiza po dvornem svetniku profesorju
dr. Ludwigu I. 1894. 58° C vroč vrelce, žvepleno
mahovje, nedosogljivo v svojem delovanju
pri mišični skrini in kosteni v členkih, bo-
lezni v zgibih in otrpenju po vnetici in zlom-
ljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih
v kolki itd., ženskih boleznih, poitnih in tajnih
boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem
kataru, škrofeljnih, angieški boleznih, kovnih
diskrazijah, n. pr. zastupljenju po živem sre-
bru ali svinu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na
jabolku, prsih, jetrih, v
želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, celo leto
odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra.
Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti.
Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo
člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne
zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje
sleherni dan omnibus goste. Tudi so na raz-
polago posebni vozovi in se je zaradi istih
prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdrav-
nik doktor A. Longhino. — Prospekte in bro-
šure razpošilja zastoj in poštine prosto

(712-10) oskrbnitvo kopališča.

Za poletje

priporoča

AVG. AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 9

poleg „Figovca“

svojo bogato zalogo

**steklenine, porcelana,
zrcal, šip itd.**

posebno pa (608-40)

oprav za gostilne

v mestu in na deželi.

Vrčki, kozarci in steklenice

po zelo nizkih cenah.

Priporočava (21-146)

Kulmbaško sladno pivo

pastérizovano v steklenicah

znano po svojih izvrstnih učinkih.

Kavčič & Lilleg

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Ob lepem vremenu * * * * *

* * * * * kakor tudi ob dežju

velik koncert

29. junija t. l. v zdravniškem poslopji * * *

* * * * * v Kamniškem kopališču

velika slavnost v slovo

kapelnika Lorberja.

K temu koncertu vabita najvljudnejše
z velespoštovanjem (1189)

kapelnik
Lorber.

restavrater
Friedl.

Št. 212/pr.

Razpis službe.

(1180-2)

Mestni magistrat razpisuje vsled sklepa občinskega sveta z dné 22. t. m. pri
mestni elektrarni in mestnem vodovodu novoustanovljeno začasno

službo skladiščnika

z letno plačo 600 gld.

Propisno kolekovane prošnje za to službo je vložiti pri podpisanim mestnem ma-
gistratu

do 10. dné julija t. l.

Pri oddaji te službe se bode oziralo le na prosilce, kateri so popolnoma zmožni
slovenskega jezika v besedi in pisavi in ki so zmožni sestavljati manje proračune in
račune.

Prednost se bode dala prosilcem, kateri so dovršili nižjo gimnazijo, nižjo realko
ali kak drug zavod iste vrste.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

26. dan junija 1899.

Vsa kolesarska popravila

izvršujejo se najceneje, najsolidneje in najtočneje

v novourejeni mehaniški delavnici

podpisane tvrdke

(948-7)

na Rimski cesti št. 9.

Istotam vežbališče in dobro urejena izposojevalnica koles.

Kavčič & Gorjanc

zaloga koles in prodaja potrebščin: Gradišče št. 2.

Akcijska zavarovalnica za
življenje in rente.

Allianz

Oddelek za
zavarovanje naroda
Dunaj I.
Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko
Gratec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da
si je Nj. Velikanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v za-
devi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter ime-
noval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1.000.000 kron.

Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2.617.773 kron.

L. 1897 se je na podlagi 1269 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od 1. 1898—
1897 se je izplačalo 1.654.378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdrav-
niško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev
preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj
ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela
zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je polica radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet
v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih

osob. — Zavarovanje otrok.

(608-12)

Zavarovanja do 2000 kron z tedenskimi doplačili od 10 vinarjev više po tarifi.

Prospekte in tarife razpošilja agentura na zahtevanje brez stroškov.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljejo gorenji agenturi

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno
razprodajo Jurčičeve zbrane spise, pri tem letnike in posamezne šte-
vilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v
saložbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do
XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI.,
broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII.,
broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 5 gld. 20 kr.;
— letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld.
60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld.
20 kr.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“
po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, ve-
zan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan
à 2 gld. 80 kr.
Zemljinski zbrani spisi. I. zvezek, broširan
à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest, broš. à
50 kr.
A. Aškerc: „Islet v Carigradu“, broš. à 20 kr.
Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reči. Prej 50 kr., sedaj
samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse do-
mače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Perilo za gospode

najboljše blago in

kravate

prodaja

Alozij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.



Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepremoč-
ljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših usorcih in po najnižjih cenah
solidno in najhitreje izgotovljajo.



Mehanik

Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji 26

po najnižjih cenah.

Blekle in v to stroko

spadajoča popravila izvr-

šuje dobro in cenó.

Vnanja naročila se točno izrišujejo.



Klobuke

najnovejši fačone

priporoča po nizki ceni

J. S. BENEDIKT

na Starem trgu.

Dobre urejeno žagarsko podjetje

z dvojnim tečajem, z okroglo in podolžno žago in dovolj krepko vodno silo, z obsežnim prostorom in zraven pripadajočim stanovanjem, hlevom, šupo in šrambo, se da v najem za kakih 15 let.

Tudi se ob enem odda. (1152-3)

mlin na 5 tečajev.

Več pove J. Buggenig, Cesta na Rudolfovo železnico št. 11 v Ljubljani.

Mala vila na prodaj!

Vila je enonadstropna, s štirimi sobami, dvema kuhinjama in šrambo za jedila. Zraven je vrt, sadno in gосто drugo drevje. Ima krasno lego s prelepim razgledom na gorenske planine. — Proda se prav po ceni. (1179-2)

Več je izvedeti pri lastniku

Francu Wokaun

v Ljubljani, na Stolbi št. 8.

Išče se prostor za prodajalno

na deželi blizu Ljubljane.

Ponudbe na upravnitvo „Slov. Nar.“ pod „prodajalna“. (1123-6)

Nezaslišano! Čudovito! 240 komadov za samo glj. 1-95

1 elegantna ura s štriletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarem, 1 krasna kravatna igla s simili-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2 ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 fina ščetka za obleko, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavrtniških in naprsnih gumbov s patentovano zapono, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Poštno predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (1185-1)

Prodaja hiše.

Velika hiša v Židovski ulici

v Ljubljani, v kateri so lepa stanovanja in vspešno delujoča gostilna, 1162-3

se proda pod ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila v pisarni c. kr. notarja dra. Frana Vok-a v Ljubljani.

V četrtek, 29. junija t. l.

boče

narodna veselica

v dobro znani gostilni

„pri Koširji“

v Tacnu pod Šmarno goro

katero se udeležé

razna društva iz Ljubljane z zastavami.

Za pristna goriška, bizeljska in dolenska vina in priznana dobro kuhinjo je kar najbolje preskrbljeno.

Za obilen obisk se priporoča

J. Kolenec
gostilničar.

(1183-2)

Pri slabem vremenu vrši se veselica prihodnjo nedeljo, dne 2. julija t. l.

Najfinejša slastičarska peciva in torte

itd., vsak dan sveža, se priporočajo po najnižjih cenah. Blagovoljna naročila za svatbe, krščenja, godove itd. se izvršujejo najfinejše in najcenejše.

Teodor Novotny

slastičar, v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7.

NB. Posebno se usojam gospode restavratérje za sezono proti primernemu rabatu positi za blagovoljna naročila. (1043-6)

Ivan Kordik

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10—14

priporoča svojo bogato zalogo

jedilne priprave

nožev, vilic in žlic iz britanskega jekla, alpeke ali alpeke-srebra priv. dunajske tovarne „W. Bachmann & Comp.“.

Na izbero so tudi

žlice iz alpeke, 12 kom. od glj. 4-30 naprej.

žličice „ 12 „ „ 2-20 „

Namizni svečniki

iz alpeke, čisto bele kovine,

par 21 cm visokih glj. 2-1,

„ 23 „ „ 2-30,

„ 25 „ „ 2-40.

Prav cenó se dobé noži in vilice z roženim

(509-29) ali koščenim ročajem.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4%, 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—6. ure popoldne. (981-2)

Poštnege hranilničnege urada št. 828.406. — Telefon št. 57.

Doering^{ovo} milo
SOVO. (444-16)

Izmej najfinejših
toaletnih mil
najcenejše in
najmilejše.

Za umivanje porabno

za

dame

kakor tudi kot

milo za otroke

jako priporočljivo.

Povsod na prodaj
po 30 kr.



Zaloga

biciklov!

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Johann Puch, Monarch, Brennabor in dr.) priporoča podpisane

po kolikor mogoče nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se bodo točno, solidno in po ceni izvrševala.

Cenike razpošilja na zahtevo.

(462-19)

Z velespoštovanjem

A. PUTRICH.

Dunajska cesta št. 5.

Istotam tudi mehanična delavnica.

Vežbališče na Dunajski cesti na vrtu stare bolnice.

Kamnik na Kranjskem, 1. julija 1899.

Izročitev podjetja.

S pričujočim Vam javljam uljudno, da sem svojo pod trgovinskosočno protokolirano firmo

Julij Staré

izvrševano

tovarno za kis

izročil svojemu sinu

Juliju Staré-tu junior

današnji dan z vsemi aktivimi, kateri bode isto nespremenjeno vodil naprej.

Zahvaljujoč se Vam najtopleje za izkazano mi zaupanje, prosim, da blagovolite isto izkazati v jednaki meri tudi mojemu sinu.

(1188-1)

Z velespoštovanjem

Julij Staré senior.

Kamnik na Kranjskem, 1. julija 1899.

Prevzetje podjetja.

Oziraje se na predstojajočo okrožnico, se usojam Vam najuljudneje naznanjati, da bodem od svojega očeta, gospoda

Julija Staré-ta

z aktivimi prevzeto

tovarno za kis

pod protokolirano firmo

Julij Staré junior

nespremenjeno vodil nadalje.

Prosim, da blagovolite mojemu očetu izkazano zaupanje prenesti tudi na mene, ker se bodem potrudil, da isto ohranim z vestno in skrbno izvršitvijo vseh naročil.

Z velespoštovanjem

Julij Staré junior.

Janko Klopčič

urar v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.



Nikelnaste, jeklene, srebrne, Tula, ameriške plaque, zlate ure. Stenske ure. Ure z nihalom. Salonske ure. Pisarniške ure. Raznovrsne lično izdelane budilke. Srebrne, Tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlate verižice, zapetnice, prstani, uhani, zapone, priklopki, gumbi za manšete in srajce, igle za kravate iz granatov. Razne stvari iz Kina-srebra. Prstani in uhani z dijamanti in briljanti. Specijalitete vsake vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje ceneje.

Popravila zanesljivo, točno in ceno! 26

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**
črevljarski mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.

Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološki obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvale, ter razne potrebščine za to obrt.

Mero se shranjuje. — Vnjamim naročilom naj se pridene vzorec.



MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 26

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileni blago, perilo, e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 glj. 25 kr., kegljiške kroglice 12 cm debele 1 glj. 25 kr., 13 cm debele 1 glj. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 26

Pekarija in slastičarna Jakob Zalaznik.

Glavna trgovina:

Stari trg št. 21.

Podružnica:

Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback). V svojih slastičarnicah postrezam točno z najfinejšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 26